

Om dit te voorkomen zou volgens tabel 8 van blz. 26 de verticaal gemeten keerooppervlakte van de dijken met 19,602 m² moeten worden verhoogd. Voor de wijze, waarop men aan dit bedrag gekomen is, wordt verwezen naar blz. 27.

Tot hiertoe werd aangesloten bij het algemeene gedeelte van het verslag. Door het uitsluitend beschouwen van het verband tusschen de gemiddelde waarden van alle grootheden, werden bovenstaande indrukken verkregen en conclusies getrokken.

Aan de hand van de situatie, de geschematiseerde lengteprofielen en de staat met vloedmerken van April '43 van de dijken voor Zuid Beveland, wordt nu de noodzakelijke aanvulling gegeven op deze algemeenheden, door elke polder afzonderlijk onder oogen te zien. In de eerste plaats dan de Jacobpolder beneoerden de Sloedam.

Ter oriëntering volgt hier een staat met vloedmerken, waargenomen in April '43, voor zover deze waarnemingen betrekking hebben op de dijken van Zuid Beveland. Daar de namen van de polders in onderstaande staat niet steeds overeenkomen met die op de bijlagen van de geschematiseerde lengteprofielen, is ter verduidelijking in de eerste kolom bij de genoemde polders of waterschappen, steeds vermeld, op welk gedeelte van de dezerzijds aangebrachte kilometerverdeling de betreffende naam betrekking heeft. Bovendien is een kolom rangnummers toegevoegd, teneinde de verwijzing te vereenvoudigen.

TABEL 12 Vloedmerkwaarnemingen Zuid Beveland

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben.dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.
Jacob beneoerden Sloedam	0 - 1,415	Bij dpl 35-41	0,90-1,10	4,06		1
		" " 42-48	1,10-1,30	4,30		2
Noord-Kraaijert Schenge	1.415-1.750	Volle lengte	1,10	4,65		3
	1,750-4.250	Bij dpl 0	vl.mrk ligt op het binnenbeloop		60	4
		" " 2-10	1,05-1,20	4,25		5
		" " 11-18	1,30-1,40	4,-		6
		" " 19-24	1,45-1,70	3,80		7
Westkerke Zuid- zijde	4.250-5.360	Volle lengte	1,10-1,30	3,84		8
Egbert Petrus	5,360-8.150	Bij dpl 0-4	1,20-1,30	4,25		9
		" " 5	0,95	4,55		10
		" " 6-27	1,00-1,15	4,40		11
Westkerke N.O. zijde	8.150-8.975	" " 1-4	op kruin	5,50	60	12
		" " 5	0,40	5,10	20	13
		" " 6-8	0,60	4,90		14
Westerland	8.975-10.150	" " 1-2	op kruin	5,50	60	15
		" " 3-11	0,40-0,50	5,05	20-10	16
Oud Welfaardsdijk W	10.150-10.950	" " 0-8	0,60-0,90	5,-		17

Polder/Waterschap	km.	Plaats	Golfop- loop vert ben dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk -boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.	
Oosterland W.	10.950-12.850	Bij dpl 1-5	0,60-0,80	5,05		18	
		" " 22-26	1,00-1,20	4,65		19	
Zuidvliet	12.850-14.625	" " 0-14	1,30-1,40	4,55		20	
		" " 15-18	1,60	4,10		21	
Oud Wolfaardsdijk O.	14.625-15.250	" " 27-32	1,00-1,10	4,70		22	
		" " 33	1,70	4,05		23	
Oost Nieuwland Wilhelmina Westzijde	15.250-15.650	Volle lengte	0,50-0,60	4,95	10-0	24	
	15.650-19.300	Bij dpl 1-5	0,65-0,90	4,75		25	
		" " 6	1,25	4,25		26	
		" " 7	1,05	4,45		27	
		" " 8-9	0,75-0,80	4,75		28	
		" " 10-12	0,50-0,70	4,90	20-0	29	
		" " 13-26	0,60-0,90	4,95	10-0	30	
		" " 27-37	0,35-0,60	5,20	35-10	31	
Oost Beveland	19.300-21.250	" " 1-8	1,20-1,30	5,80		32	
		" " 9-14	1,10-1,20	4,93		33	
		" " 15-18	1,15-1,25	4,88		34	
		" " 19-21	1,05-1,10	5,--		35	
Wilhelmina Oostzijde	21.250-24.100	" " 38-43	op kruin	5,38	75	36	
		" " 44	haven Coes			37	
		" " 45-49	oefval			38	
Breede watering W. van Ierseke (Langs Ooster- schelde)	24.100-35.500	" " 50-63	0,65	5,55	10	39	
		" " 1	0,40	5,98	40	40	
			2	aan kruin	6,36	80	41
			3-4	0,45-0,50	5,86	35-30	42
			5-7	0,60-0,85	6,15	20-0	43
			8-10	1,00-1,30	5,80		44
			11-13	0,95-1,00	5,90		45
			14-16	0,65-0,85	6,10	15-0	46
			17-19	1,10-1,25	5,70		47
			20-26	1,25-1,50	5,45		48
			27-31	1,30-1,55	5,40		49
			32-35	1,40-1,60	5,35		50
			36	aan kruin	6,87	75	51
			37	0,95	6,07		52
			38-39	0,30-0,55	6,35	45-20	53
			40	2,45	4,55		54
			41-42	0,55-0,65	6,35	20-10	55
			43	aan kruin	6,83	75	56
			44	1,60	5,50		57
			45	2,50	5,02		58
			46	0,70	6,88	5	59
			47	0,10	6,88	65	60
	48-49	sluizen			61		
	50-53	1,35-1,60	5,20		62		
	54-55	1,70-1,80	5,10		63		
	56	aan kruin	6,84	80	64		
	57	0,60	6,17	20	65		
	58	0,20	6,95	60	66		
	59	1,25	5,58		67		
	60	aan kruin	6,-	80	68		

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.
Breede watering W. van Ierseke (Langs Ooster- schelde)	24.100-33.500	Bij dpl	61-62	1,50	4,84	69
			63	1,20	5,16	70
			64	1,70	4,68	71
			65	0,40	5,98	45 72
			66	1,55	5,43	73
			67	2,15	4,87	74
			68	1,35	5,04	75
			69-73	0,75-0,90	5,65	15-0 76
			74-75	1,05	5,44	77
			76-77	0,65-0,80	5,75	25-10 78
			78	1,55	5,50	79
			79	2,45	4,62	80
			80	1,45	5,02	81
			81	0,90	5,60	82
			82	1,30	5,18	83
			83	0,70	5,80	20 84
			84	1,00	6,05	85
			85	aan kruin	7,31	90 86
			86	1,85	5,68	87
			87-89	aan kruin	7,10	90 88
			90	1,40	5,75	89
			91	1,55	5,40	90
			92	1,20	5,44	91
			93	0,40	5,62	50 92
94-95	1,35	4,62	93			
96-97	1,55-1,65	4,46	94			
98	1,35	4,52	95			
2-6	0,60	5,56	40 96			
7-11	0,30	4,98	70 97			
2-9	0,60	6,00	50 98			
1-24	0,50	6,02	65 99			
1-3	0,30	6,37	90 100			
4-5	0,40	6,27	80 101			
6-17	0,50	5,89	75 102			
Karel	41.700-44.350	Volle lengte	tegen en over de muur	6,66	>120 103	
Oost	44.350-45.175	Volle lengte	0,50-0,60	5,68	75-65 104	
Stroedorpe	45.175-46.080	Volle lengte	0,50-0,60	5,90	75-65 105	
Tweede Bath	46.080-50.350	Volle lengte	tegen en over de muur	6,85	100- 120 106	
Eerste Bath (Noordzijde)	50.350-53.800	Bij dpl	0-6 7-27	aan kruin tegen en over de muur	6,40 60- 6,80	120 120 107 >120 108
Hogerwaard	53.800-57.550		0-4 5-14	1,00-20 0,20-0,80	5,60 6,40	20-0 100- 40 110
			15-16 17-24	aan kruin 0,50-0,80	6,90 6,25	120 70- 40 111 112

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk -boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.
Jacob (binnen Sloedam)	0-3.375	Bij dpl	34-30	1,80-1,95	3,65	113
			29-25	1,60-1,70	3,88	114
			24-21	1,55-1,65	3,93	115
			20-19	1,70-1,80	3,78	116
			18-17	1,65-1,70	3,85	117
			16-13	1,85-1,90	3,65	118
			12	1,65	3,88	119
			11-3	1,75-1,90	3,70	120
			2	1,50	4,03	121
			1	1,90	3,63	122
			Zuid-Kraaijert	3.375-6.330		42
41-39	1,75-1,95	3,68				124
38	1,13	4,40				125
37-36	0,90-1,00	4,58				10-0 126
35	1,30	4,23				127
34	1,45	4,08				128
33	1,60	3,93				129
32-28	1,80-1,95	3,65				130
27-21	1,60-1,75	3,85				131
20	1,35	4,18				132
19-17	1,85	3,68				133
16	1,55	3,98				134
15	1,90	3,63				135
Van Citters	6.330-9.600					33
			32	1,75	4,20	137
			31	1,50	4,45	138
			30	1,60	4,35	139
			29-28	1,65-1,75	4,25	140
			27-18	2,20-2,35	3,70	141
			17-14	2,05-2,20	3,85	142
			13-11	1,70-1,85	4,20	143
			10	2,05	3,90	144
			9	1,85	4,10	145
			8	2,20	3,75	146
Borssele	9.600-15.210		7	2,05	3,90	147
			6-1	2,15-2,25	3,75	148
			55	1,35	4,78	149
			54-52	1,70	4,43	150
			51	1,95	4,18	151
			50	1,70	4,43	152
			49	1,55	4,58	153
			48-46	1,20-1,25	4,90	154
			45	1,55	4,58	155
			44-41	1,30-1,30	4,88	156
			40-39	1,90-2,00	4,18	157
38	1,20	4,93	158			
37-30	2,00-2,15	3,95	159			
29-28	2,20-2,25	3,65	160			
27	2,45	3,43	161			
26-22	2,30-2,35	3,55	162			

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos		
Borssele	9.600-15.210	Bij dpl 21	2,45	3,43		163		
		20	2,25	3,63		164		
		19-18	2,00-2,10	3,83		165		
		17	Haven			166		
		16-11	2,05-2,15	3,78		167		
		10	1,65	4,23		168		
		9-5	2,15-2,25	3,68		169		
		4-1	2,00-2,15	3,80		170		
		Elleweutsdijk	15.210-24.000	87-86	1,60-1,70	4,05		171
				85	1,40	4,30		172
84-83	1,50			4,20		173		
82	1,00			4,70		174		
81-79	1,60			4,10		175		
78-77	1,50			4,20		176		
76-75	1,60-1,70			4,05		177		
74-73	1,50			4,20		178		
72	1,70			4,00		179		
71	1,90			3,80		180		
70-69	1,10			4,60		181		
68-63	1,60			4,10		182		
62	1,70			4,00		183		
61	1,60			4,10		184		
60	1,70			4,00		185		
59-57	1,90			3,80		186		
56-54	1,70			4,00		187		
53-51	1,40			4,30		188		
50-48	1,10-1,20			4,55		189		
47-44	1,70-1,80			3,95		190		
43-41	1,20-1,30			4,15		191		
40-39	1,50			3,90		192		
38	1,80			3,60		193		
37-26	1,90			3,60		194		
25-18	1,60-1,80			3,80		195		
17-16	1,50			4,00		196		
15-14	1,90			3,61		197		
13-7	1,30-1,50			4,11		198		
6-1	1,70-1,90	3,71		199				
Baarland	24.000-29.000	50-47	1,90-1,95	3,70		200		
		46-41	1,75-1,65	3,90		201		
		40	1,90	3,85		202		
		39	1,55	4,20		203		
		38	1,30	4,45		204		
		37-32	0,85-1,05	4,80	15-0	205		
		31-30	1,05-1,15	4,65		206		
		29	0,85	4,90	15	207		
		28-27	1,05-1,10	4,70		208		
		26	1,35	4,40		209		
		25-23	0,95-1,05	4,11	5-0	210		
		22-19	1,05-1,15	4,35		211		
		18-15	1,25-1,40	4,15		212		
		14	1,05	4,25		213		

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos.		
Baarland	24.000-29.000	Bij dpl	13-12	1,20-1,25	4,10	214		
			11-9	1,15-1,25	4,27	215		
			8-6	1,25-1,30	4,20	216		
			5	1,05	4,35	217		
			4	1,20	4,19	218		
			3	1,10	4,36	219		
			2-1	1,40-1,50	3,93	220		
			Hoedekenskerke	29.000-33.000	40	1,95	3,90	221
					39-38	1,35-1,40	5,45	222
					37	1,80	4,05	223
36	1,65	4,20			224			
35-33	1,90-2,00	3,90			225			
32	1,40	4,00			226			
31	1,25	4,60			227			
30-29	1,45	4,40			228			
28-26	1,60-1,65	4,25			229			
25-24	1,90-2,05	3,90			230			
23-20	1,40-1,55	4,40			231			
19-16	1,50-1,70	4,25			232			
15-14	1,75-1,80	4,10			233			
13	1,65	4,20			234			
12-9	1,70-1,80	4,10			235			
Boone	33.000-34.075	8	1,45	4,40	236			
		7-5	1,60-1,70	4,20	237			
		4-1	1,70-1,85	4,10	238			
		11	1,65	4,00	239			
		10-6	1,70-1,90	3,85	240			
Ooster Zwake	34.075-34.175	5-1	1,45-1,65	4,00	241			
		2	1,65	3,75	242			
		1	1,45	3,95	243			
Heer Jansz	34.175-34.400	2-1	1,60	3,80	244			
		Willem Anna	34.400-38.400	40-37	1,60-1,75	3,70	245	
36-35	1,50			3,87	246			
34	2,20			3,80	247			
33-1	1,90-2,15			4,00	248			
Breede Watering W. van Ierseke (Langs Wester Schelde)	38.400-41.025	132-125	2,55-2,75	4,00	249			
		124-109	2,25-2,55	4,25	250			
		108-107	1,85-2,00	4,70	251			
		106	2,16	4,55	252			
Kruiningen	41.025-45.725	50	2,10	4,55	253			
		49-47	1,70-1,80	4,50	254			
		46-42	Sluizen					
			Hansweert		255			
		41	1,55	4,35	256			
		40-36	1,70-1,90	4,25	257			
		35	1,65	4,60	258			
		34-30	1,40-1,55	4,75	259			
		29	1,40	4,85	260			
		28	1,25	5,00	261			
		27	1,45	4,80	262			
26-24	Veerhaven		263					

Polder/Waterschap	km	Plaats	Oelfop- loop vert. ban. dijks- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos.			
Kruiningen	41.025-45.725	Bij dpl	23	1,55	4,70	264			
			22-20	1,65-1,75	4,55	265			
			19	1,45	4,80	266			
			18-17	1,65	4,60	267			
			16	1,45	4,80	268			
			15-11	1,50-1,65	4,65	269			
			10	1,25	5,00	270			
			9	1,60	4,65	271			
			Waarde	45.725-50.450		56-54	0,80-1,30	4,90	20-0272
						53-52	0,95-1,30	5,00	273
51-43	1,80-1,95	4,25				274			
42-34	1,65-1,80	4,75				275			
33-28	1,50-2,00	4,55				276			
27-24	1,50	4,48				277			
23	1,45	4,71				278			
22-20	1,25-1,65	4,75				279			
19-15	1,25-3,05	4,44				280			
14-9	1,80-1,90	4,15				281			
Emmanuel	50.450-52.625		21-19	1,40-1,90	4,35	282			
			18-6	1,20-1,90	4,45	283			
			5-0	1,20-1,45	4,65	284			
Zimmerman	52.625-57.375		47	1,75	4,62	285			
			46	2,05	4,32	286			
			45	1,45	4,92	287			
			44-41	1,00-1,25	5,25	288			
			40-37	1,35-1,55	5,07	289			
			36-35	1,60-1,70	4,98	290			
			34	1,55	5,00	291			
			33-20	1,20-1,40	5,20	292			
			19-17	1,60-1,80	4,70	293			
			16	1,35	5,04	294			
			15-14	1,70-1,80	4,44	295			
			13-9	1,50-1,75	4,55	296			
			8	1,00	5,19	297			
			7-1	1,35-1,60	4,70	298			
			Reigersbergsche	57.375-62.275		48-46	1,25-1,75	4,83	299
45-34	1,00-1,70	4,85				300			
33-28	1,55-1,70	4,65				301			
27-19	1,10-1,80	5,03				302			
18-15	0,90-1,20	5,43				303			
14	1,20	5,03				304			
13-9	0,90-1,60	4,83				305			
8-0	1,25-1,45	4,58				306			
Eerste Bath (Zuidzijde)	62.275-63.200	Volle lengte				1,30-1,55	4,30	307	
Kreekrak	63.200-64.850	Bij dpl				einde-15	1,75	4,55	308
			14-12	2,00	4,30	309			
			11-8	1,80-1,90	4,45	310			
			7-0	2,00-2,10	4,25	311			

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.
Völcker	64.850-66.425	Bij dpl 15-14	1,48	4,85	312	
			13-9	1,70-1,85	4,95	313
			8-5	1,76-1,90	4,85	314
			4-1	1,90-1,95	4,80	315
Anna Maria	66.425-70.025		7-18	1,75-2,20	4,70	316
			19-30	1,60-2,00	4,90	317
			31-36	1,85	4,85	318
			37-42	1,95-2,10	4,70	319

Jacobpolder

Van den Jacobpolder (beneorden den Sloedam) is geen bijzonderheid te vermelden. De gemiddelde hoogte van het dijkvak van dezen polder ligt ongeveer 1 m boven den hoogst te verwachten stand. De waakhogte van het laagste punt boven de combinatie van hoogst te verwachten stand en golfoploop van April 1943 (voortaan aangeduid als : boven de b-lijn, daar deze de combinatie weergeeft) is nog 0,25 m zoodat bij een storm uit een andere richting, daar ter plaatse wat water over de dijk kan komen, dochgevaarlijk is dit niet.

Noord-Kraaijertpolder

Evenmin bestaat er gevaar voor de Noord-Kraaijertpolder. Het ongunstigste gedeelte van dit dijkvak bevindt zich bij de hoekaansluiting Kraaijertpolder-Schengepolder nl. daar waar de betonnen keermuur ophoudt.

Schengepolder

Anders is het gesteld met de Schengepolder. Volgens de tabel 12 was de waakhogte hier bij het zwaarst aangevallen gedeelte in April 1943 over een lengte van ongeveer 200 m nl. van dijkpaal 0-2, nul cm. Dit beteekent t.o.v. de b-lijn een tekort aan hoogte van ongeveer 60 cm, daar hier ter plaatse het verschil in max. ruststanden tusschen 2000 en 1943 ongeveer 60 cm bedraagt. Dit is minder dan het gemiddelde voor geheel Zuid Beveland, dat 98 cm bedraagt (zie bldz.21).

In het vervolg zal de hoogte van de waterkeering worden beoordeeld naar de hoogte van de b-lijn in het jaar 2000.

Verder is nog van belang de risico, dat het achterland loopt bij beoordeeling van de vraag, in welke mate dijksverbetering gewenscht is. Het maakt nl. zeer veel verschil of de waterkeerende dijk een groot of een klein, een dun- of een dichtbevolkt achterland moet beschermen. Ook verdient de toestand van de achterliggende binnendijken eventueel bestudeerd te worden. In verband met het voorgaande dient te worden opgemerkt, dat de oppervlakte van de Schengepolder 538 ha. bedraagt.

49

Westkerke en Egbert Petruspolder
(zuidzijde)

De polders Westkerke en de Egbert Petruspolder zouden volgens de bovenstaande tabel 12 geen gevaar loopen. De dijk van de polder Westkerke (noordoostzijde), blijkt over vrijwel de geheele lengte niet voldoende gewaakt te hebben. Het tekort aan hoogte bedraagt hier volgens de geschatte waakhogten 0-60 cm. De grootte van de polder bedraagt 352 ha.

Westerland

Ook in de polder Westerland komt de b-lijn (bijlage 17) boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. Het tekort in hoogte is hier ook nog aanzienlijk en verdient alle aandacht. De grootte van het beschermde gebied is 234 ha.

Wolphaartsdijk

In het Waterschap Wolphaartsdijk komt de b-lijn in het geschematiseerde lengteprofiel tot aan de bovenkant van de betonnen keermuur, op plaatsen in de Oud Sabbingepolder en Oosterlandpolder (westzijde). De grootte van het achterland is 661 ha. en hierin bevinden zich de plaatsen Oud Sabbinge en Oostkerke. Hoewel dus de keermuren bij de storm van April 1943 wel voldoende gewaakt hebben, moet toch de toestand hier als onbevredigend worden beschouwd.

Zuidvliet

Voor de Zuidvlietpolder bestaat geen gevaar.

Oost Nieuwland

Anders is het gesteld met de Oost Nieuwlandpolder Wilhelmina en de Wilhelminapolder (westzijde). De dijk van de Oost Nieuwlandpolder blijkt over de geheele lengte zijnde 400 m niet voldoende gewaakt te hebben (zie tabel 12 no. 24). Voor deze polder, groot 173 ha. geldt hetzelfde als voor het Waterschap Wolphaartsdijk. De dijk van de Wilhelminapolder vertoont geen voldoende waakhogte bij dijkpaal 10-37 en aan de oostzijde van deze polder bij dijkpaal 38-63 (zie tabel 12 no. 29 t/m 31 en 36 t/m 39). Van de dijken van bovengenoemde polder was de waakhogte bij dijkpaal 10-37 nog 20-55 cm te klein en bij dijkpaal 38-63 : 75-10 cm (zie tabel 12 no. 36 t/m 39). Het uitblijven van verbeteringen zou hier niet verantwoord zijn. Tijdens de storm van April 1943 is hier nl. reeds een dijksge-
deelte bezweken (tabel 12 no. 38). Ook de grootte en belangrijk-
heid van het bedreigde gebied is aanzienlijk.

Brede Watering

Uit bijlage 17 blijkt de b-lijn van de polder Brede Watering bewesten Ierseke op vele plaatsen boven de polderdijk en keermuren uit te komen. Dit verschijnsel doet zich voor op de volgende plaatsen (zie nummering van de tabel 12) no. 40 t/m 43, 46, 51, 53, 55, 56, 59, 60, 64 t/m 66, 68, 72, 76, 78, 84, 86, 88, 92. De totale lengte, waarbij de waakhogte niet meer voldoende is bedraagt 3,4 km. Op vele plaatsen hiervan is een tekort in hoogte van 90 cm. Het uitblijven van verbeteringen zal hier zeker niet verantwoord zijn. Vrijwel over de geheele lengte komt de betonnen keermuur van de Iuralt voor. Op de plaatsen waar de muur niet voorkomt nl. bij de Stormzandpolder, Snoedijkpolder, Koudenpolder vindt men groote tekorten in hoogten. Daar een overstroming hier een ramp zou veroorzaken, verdient ook de situatie hier alle aandacht.

Over de toekomstige diepte van de Ooster Schelde valt het volgende op te merken. Het is niet waarschijnlijk, dat de diepte in de eerstvolgende jaren hier zal toenemen. Eerder kan men hier een verondieping verwachten. Met een toeneming van de golfoploop door toeneming van de diepte is dan ook geen rekening gehouden.

Molenpolder

Ook bij de Molenpolder komt de b-lijn ver boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. De tekorten bedragen hier 40-70 cm. Daar hier achter de hoofdwaterkeering een slaperdijk aanwezig is, is het gevaar hier betrekkelijk gering. NieuwOlzende tot Hoogerwaard.

Ook bij de volgende polders nl. de Nieuw Olzendepolder, St.Pieterspolder, Nieuw Landepolder, Karelpolder, Oostpolder, Stroodorpolder, 2de Bathpolder, 1ste Bathpolder (noordzijde), Spoorwegdam en Hoogerwaardpolder komt de b-lijn ver boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. De totale dijkslenote, welke niet voldoende gemaakt heeft is 20,8 km. Welks kwam het water over 9,7 km op de kruin en op of over de keermuur. Er is hier een hoogte tekort van gem. 1,10 m (toestand 2000). De totale oppervlakte der achterliggende polders bedraagt 1300 ha. Dit gebied vereischt dan ook de volle aandacht. Aanzienlijke dijksverhogingen zullen hier zeer zeker aangebracht moeten worden. Er dient nog te worden opgemerkt, dat voor deze dijken het verdronken land van Zuid-Beveland en dat van het Markiezaat Bergen op Zoom ligt. De overige dijken van Zuid Beveland langs de Westerschelde worden nog niet bedreigd, behoudens enkele punten van de

<u>Zuid Kraaijert</u>	(no 126)
<u>Wat. Ellewoutsdijk</u>	(no.189)
<u>Baarlandpolder</u>	(no 205 en 207 en 210)
<u>Waterschap Waarde</u>	(no 272 en 273)
<u>Zimmermanpolder</u>	(no 288 en 297)
<u>Reigerbergschepolder</u>	(no.303 en 305)

Op deze punten zal nog moeten worden gelet. Direct gevaar leveren deze plaatsen echter niet op, uitgezonderd het dijkvak van de Baarlandpolder bij dpl. 23-25, 29 en 32-37. Volgens de tabel 12 (205, 207, 210) was de waakhogte in April 1943 bij de zwaarst aangevallen dijkgedeelten nog 85-105 cm. Voor het jaar 2000 beteekent dit een tekort in hoogte van 20-0 cm, daar hier ter plaatse het verschil in ruststanden tusschen 2000 en 1943 iets meer bedraagt dan het gemiddelde van 98 cm voor geheel Zuid Beveland.

Opgemerkt zij nog dat in tabel 12 de tekorten voor de diverse polders en waterschappen genoemd in bovenstaand overzicht verzameld zijn.

18 8 WALCHEREN

Voor de algemeene beschrijving van de situatie en van de bijlagen met de geschematiseerde lengte- en dwarsprofielen moge worden verwezen naar de bladzijden 8 en 9.

De situatie van de hoofdwaterkeerende dijken en duinen komt voor op bijlage 32.

De totale lengte van de dijken is 61,800 km. De lengte van de waterkeering, die door de duinen wordt gevormd, bedraagt 25,555 km. Deze waterkeering is op de situatietekening van bijlage 32 aangegeven door een dwarse arceering. De kilometerverdeling langs de dijken en ook de poldergrenzen komen, zowel op de situatietekening als op de geschematiseerde lengteprofielen van de bijlagen 32 en 33 voor. Tevens vindt men op deze tekening de plaatsen van de betonnen muren aangegeven, evenals op de reeds genoemde lengteprofielen. Bovendien is hierop de werkelijke hoogte van de bovenkant en van het voetpunt van begin en eind van de muur getekend. Deze muren werden met een scheeve arceering aangeduid.

De letters D op de situatietekening geven de plaatsen aan van de 16 dwarsprofielen, welke werden overgenomen uit het profielalbum (voor Walcheren) en gepubliceerd op de bijlagen 34 t/m 36. De plaatsen van de overige 55 dwarsprofielen uit dit album, welke niet worden overgenomen werden aangeduid door kleine dwarsstreepjes op de dijklijn.

Op bijlage 69 is de globale analyse voor Walcheren in beeld gebracht uit de cijfers van tabel 1 op bladzijde 11 en 12, naar analogie van die op bijlage 66 voor de dijken van geheel Zeeland. Opgemerkt zij hier, dat de Westkapelsche Zeedijk (3,2 km) wegens zijn zeer bijzondere afmetingen niet is medegerekend, zoodat de overblijvende lengte van 33,045 km aan een nadere beschouwing wordt onderworpen. De eerste indruk bij vergelijking van de bijlagen 66 en 69, is, dat de dijken van Walcheren niet zoo zwaar zijn als de gemiddelde Zeeuwsche dijken. Dit zal wel een gevolg zijn van de omstandigheid, dat de dijken van Walcheren voorkomen aan de Noord-Oost, Oost en Zuid-Oostzijde van het eiland en dus niet aan de zwaarst aangevallen zijde liggen. Een relatief iets grotere lengte wordt beschermd door voorland boven H.W. (27% i.p.v. 24%). Daarentegen wordt een zeer kleine lengte buitenbermen aangetroffen (12 i.p.v. 64%) waarvan maar 6% boven S.V. ligt. Dit heeft tengevolge een vergrootende invloed op de golfaanvallen tijdens stormvloed. In verband hiermede staat ook, dat een relatief grotere lengte verdedigd is boven S.V. (36 i.p.v. 26%). De verdediging boven H.W. is evenwel 8% minder, hetgeen samenhangt met de 11% grotere lengte onverdedigde dijk (36% i.p.v. 25%). Ook is er op Walcheren een relatief grotere lengte dijksbebouwing (6% i.p.v. 2%), waarbij Veere en Vlissingen een rol spelen. Betonnen muren zijn er relatief aanzienlijk minder (12% i.p.v. 25%). De gemiddelde hoogte der muren is nl. beide 70 cm. De relatieve lengten der kruin smaller dan 1,50 m zijn vrijwel gelijk (42% i.p.v. 43%) doch de gemiddelde breedte op S.V. is 1 m minder nl. 11,5 i.p.v. 12,5 m. Evoneens is bij de breede kruin de gemiddelde breedte op S.V. 30 cm minder (17,0 m i.p.v. 17,3 m). Een rijweg op de kruin komt veel voor (21% i.p.v. 8%). Dit staat in verband met de verbinding van de plaatsen Veere en Vlissingen.

Op de binnenberm vindt men echter niet veel rijwegen (2% i.p.v. 8%) De helling van het buitenbeloop komt nauwkeurig overeen met het gemiddelde voor geheel Zeeland (15% flauwer dan 2:7 en 85%:2:7 of steiler)

Ook zijn de dijken gemiddeld zoo hoog niet in vergelijking met geheel Zeeland nl. 42% is lager dan 5 m tegen 16% voor geheel Zeeland.

De gemiddelde kruinshoogte is dan ook 19 cm beneden het totale gemiddelde (5,42 i.p.v. 5,61 m).

Daar een betonnen keermuur over een relatief kortere lengte voorkomt dan gemiddeld voor geheel Zeeland, is de keerhoogte van de dijken met muren natuurlijk nog lager. Deze is 5,50 m tegen 5,79 m voor geheel Zeeland, een verschil dus van 29 cm. De gemiddelde waterstanden langs de kust van Walcheren zijn vermeld in tabel 3. Deze standen zijn afgeleid uit de cijfers van de bijlagen 76, 77 en 78.

In het onderstaande staatje worden ze vergeleken met die voor geheel Zeeland.

TABEL 13

Soort van standen	Gem Walcheren	Gem. Zeeland	Vershil
Gewoon H.W.	1,70	1,67	0,03
S.V.grenspeil	3,16	3,23	-0,07
Stormst. April 43	3,50	3,72	-0,22
Hoogst voorgek. st.	3,93	4,16	-0,23
Hoogst te verw. st. in 2000	4,35	4,65	-0,30

In het algemeen zijn de stormstanden ongeveer 20 cm lager dan die voor geheel Zeeland. Het blijkt dus, dat de dijken van Walcheren, alleen met het oog op de max. ruststanden tijdens storm lager kunnen zijn dan de gemiddelde dijken van geheel Zeeland om dezelfde waakhogte te bezitten en dezelfde veiligheid te waarborgen.

De gemiddelde waakhogte van de dijken van Walcheren bij de storm van April 43 (zie tabel 6 en blz. 23), was maar 96 cm en de veekrand kwam dan ook over 1900 m aan de kruin. Uit tabel 7 van blz. 25 blijkt, dat over totaal ongeveer 13,2 km de waakhogte geringer was dan 85 cm, zodat bij het optreden van de hoogst te verwachten storm met een max. ruststand, die voor Walcheren 85 cm boven die van April '43 ligt en dezelfde golfoplopen, over deze lengte de golven 0-85 cm over de dijken zullen slaan. Om dit te voorkomen zou volgens tabel 8 van blz. 26 de verticaal gemeten keeropervlakte van de dijken met 4,675 m² moeten worden verhoogd. Voor de wijze waarop dit bedrag werd bepaald moge worden verwezen naar blz. 27. Daar tot hier toe werd aangesloten bij het algemeen gedeelte van het verslag en uitsluitend het verband tusschen de gemiddelde waarden werd beschouwd, waardoor enkele globale indrukken werden verkregen en enkele voorloopige conclusies konden worden getrokken, wordt nu overgegaan tot de noodzakelijke aanvulling van deze algemeenheden aan de hand van de situatietekening, de geschematiseerde lengteprofielen en de tabel 14 met vloedmerkwaarnemingen, van April '43, door al de dijken van Walcheren voor iedere polder afzonderlijk te beschouwen. Begonnen wordt bij de polder Walcheren, West Watering.

Alvorens dit te doen wordt hierbij een tabel van vloedmerk-
waarnemingen van April '43 gereproduceerd voor al de dijken
van Walcheren. Ter verduidelijking is in de eerste kolom bij
de daar genoemde polders of waterschappen, welke niet steeds
overeenkomen met de namen op de geschematiseerde lengtepro-
fielen, steeds vermeld op welk gedeelte van de deszelfs
aangebrachte kilometerverdeling de betreffende naam betrekking
heeft. Bovendien is een kolom rangnummers toegevoegd om de ver-
wijzing te vergemakkelijken.

TABEL 14. VLOEDMERKWAARNEMINGEN WALCHEREN

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bovenkant betenmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos.	
Walcheren, West- Watering	31,030-33,045	bij dpl 0-6	tegen keermuur (Duitsche keermacht)		100	1	
		15-17	0,80-1,30		10	2	
		18	op de kruin		110	3	
		19	0,30	8,05	60	4	
Walcheren, Noord- Watering lengte 3,25km		1	5,25	5,77		5	
		2-19	0,60-1,30		45	6	
		20-21	0,10-0,15	6,71	110	7	
		22-26	1,60-2,20			8	
		27	over de kruin	8,95	125	9	
		28	1,15	8,30	10	10	
		29-32	geen opnamen wegens mijnen- veld D.F.				11
		3-4	2,00-2,05	3,98		12	
		5-8	0,55-0,70	5,37		13	
		9	over de kruin	5,92	>55	14	
Walcheren, Oost- Watering	0-9,925	10-22	0,50-1,30			15	
		23-28	0,50-0,90	5,36		16	
		29-30	1,40-1,75	3,92		17	
		31-32	0,45-0,90		5	18	
		33-44	1,10-1,80	4,46		19	
		45-54	0,10-1,00		45-0	20	
		55-60	1,50-2,20	5,48		21	
		61-70	0,25-0,70		35-0	22	
		0	op de kruin	4,71	60	23	
		1-3	0,25	4,47	35	24	
		4-6	over de kruin	4,73	>60	25	
		7	op de kruin	4,76	60	26	
Oranje	9,925-11,315	8-13	0,50-0,50	4,33	10-30	27	

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijks- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.
Wilhelmina	11,315-11,835	100 m. u/h begin	0,55	4,42	>55	28
		200 m. u/h "	over de kr.	4,81		29
		300 m. t/h einde	0,50-1,40			30
Elisabeth Suzanna	11,835-11,935 11,935-14,035	volle lengte	0,75	3,86	30-0	31
		N. van Sloedam	0,30-0,80			32
Rapenburg Nieuw St. Joosland (Noordzijde)	14,035-14,385 14,385-15,250	Z. van Sloedam	1,40-1,70	3,75		33
		Volle lengte	1,50-1,60	3,75		34
Bijleveld	15,250-18,550	Volle lengte	1,60	3,70		35
		Bij dpl. 32-26	1,10-1,50	3,88		36
		25-2	1,50-1,80	3,50		37
		1-0	1,40	3,68		38
Nieuw St. Joosland (Zuidzijde)	18,550-20,120	Volle lengte	1,25-1,85			39
		Schorer	1,15-1,50	3,95		40
Walcheren, Zuid- Watering	20,890-29,060	Bij fort Rammekens	1,40	3,78		41
		Bij dpl 1	1,50	3,98		42
		2-11	0,75-1,25	4,70	35-0	43
		12	0,50	5,14	60	44
		13-25	0,70-1,15	4,90	40-0	45
		26	over de kruin	5,89	>110	46
		27-29	0,85-1,50	4,70	25-0	47
		30	over de kruin	6,21	>110	48
		31-40	0,40-1,75		70-0	49
		47	1,20	4,71		50
		48	over keermuur (D. Weerm.)		>110	51
		49-50	0,40-1,50		70-0	52
		51	over de kruin	6,89	>110	53
52-54	0,90-2,10		20-0			

Westwatering

Betreffende den polder Walcheren, Westwatering komt de b-lijn over de geheele lengte nl. 2,030 km ver boven de kruin van de dijk uit (zie bijlage 33). Deze b-lijnen geven aan de golfhoogten langs de dijken voor de hoogst te verwachten max. ruststanden bij een storm omstreeks het jaar 2000. Volgens de tabel 14 nl. 1 t/m 4 was de waakhogte in April '43 bij de zwaarst aangevallen plaatsen 0 cm. Dit beteekent een tekort in hoogte van 100 cm, daar hier ter plaatse het verschil in max. ruststanden tusschen 2000 en 1943 : 100 cm bedraagt, dus 15 cm meer dan het gemiddelde voor Walcheren. Bij de beoordeeling van de vraag, in welke mate hier dijksverbetering gewenscht is, komt evenals overal elders de kwestie van het risico voor het achterland ter sprake.

Noordwatering

Hetzelfde geldt voor den polder Walcheren, Noordwatering. Hier bevindt zich de Westkapelsche Zeedijk, welke de hoogste en tevens een van de zwaarst aangevallen zeedijken van Nederland is. Toch bleek dat het water bij de storm bij April '43 over de kruin kwam (tabel 14 no. 9) nl. bij dijkpaal 27. Dit beteekent een hoogte-tekort van 125 cm. Ook tusschen de dijkpalen 2-21 (zie tabel 14 no. 6 en 7) is het tekort in hoogte aanzienlijk. Voor het gedeelte, dat niet opgenomen is wegens de ligging van een mijnenveld der Duitsche Wehrmacht bestaat geen gevaar. De totale lengte van deze zeedijk is 3,259 km. Hiervan moet zeker over een lengte van 2 km. dijksverhoging aangebracht worden, varierende van 125-0 cm.

Oostwatering

Ook bij de Oostwatering komt op het geschematiseerde lengteprofiel (zie bijlage 33) de b-lijn boven de kruin van den dijk uit. Op deze plaatsen is dus voorziening noodig (tabel 14 no. 14, 18, 20 en 22). Bij dijkpaal 9, 31-32, 45-54 en 61-70 was de waakhogte in April '43 te gering. Verder bleek, dat bij dijkpaal 9 het vloedmerk over de kruin kwam en dat bij dijkpaal 10-28 de waakhogte net voldoende was (tabel 14 no. 15 en 16). Daar de grootte van het achterland zeer aanzienlijk is, moeten hier zeker enkele voorzieningen worden getroffen. Tevens bleek bij den storm van April '43, dat de waakhogte van de dijken van den

Oranjepolder

over de geheele lengte te gering was. Het vloedmerk kwam hier op vele plaatsen op de kruin (tabel 14 no. 23 t/m 27). Het tekort in hoogte bedraagt hier > 60-30 cm. De dijk van deze polder verdient dus ook de volle aandacht. De grootte van het achterland is door het ontbreken van de hoogtecijfers der slaperdijk niet aan te geven. Neemt men aan, dat deze dijk voldoende hoogte bezit, dan kan de grootte van het achterland op 118 ha. worden gesteld.

Wilhelminapolder

Van den dijk van den Wilhelminapolder bleekde eerste 100 m en de laatste 200 m nog net voldoende te waken. Bij het resteerende gedeelte van 200 m kwam het water over de kruin. Hier is een tekort in hoogte van minstens 55 cm. Wanneer wordt aangenomen, dat de slaperdijken voldoende hoogte hebben, is de grootte van het achterland slechts 18 ha. De toestand dient hier echter niet uit het oog te worden verloren.

Elisabeth

De dijk van de Elisabethpolder, 100 m lang, heeft nog net voldoende gewaakt in tegenstelling met die van de

Suzannapolder

benoorden de Sloedam. Hier was het tekort in waakhogte over de volle lengte van den dijk, zijnde 900 m, 25-30 cm (tabel 14 no. 32) zoodat dijksverhoging hier niet overbodig is.

De dijken van de polders

Suzanna (bezuiden de Sloedam)RapenburgNieuw St JooslandBijleveldSchore

blijken in verband met de hoogte van de b-lijn niet bedreigd. Volgens het geschematiseerde lengteprofiel bezitten de dijken van de polder Walcheren,

Luidwatering

weer vele en groote tekorten in hoogte. De b-lijn ligt over een groote lengte ver boven de kruin (tabel 14 no 46, 48, 51 en 53). Dit beteekent een hoogtetekort van 90-100 cm, daar hier ter plaatse het verschil in maximum-nuststanden tusschen 2000 en 1943 90-100 cm bedraagt. Dit verschil is meer dan het gemiddelde voor geheel Walcheren, dat 35 cm bedraagt. Dijkverbetering over vrijwel de geheele lengte moet hier worden aangebracht. Ook de dijken en de strand- en keermuren van de Gemeente Vlissingen bleken bij den storm van April '43 geen voldoende waakhogte te bezitten. Door aanwezigheid van eenheden der Duitse Wehrmacht konden niet voldoende waarnemingen verricht worden. De b-lijn is hier dan ook gestippeld. Evenwel verdient ook hier de situatie de volle aandacht.

De tekorten voor de diverse polders en waterschappen genoemd in bovenstaand overzicht zijn volledigheidshalve nog verzameld in tabel 14.

§ 9 NOORD BEVELAND

In het volgende wordt eerst een algemeen overzicht gegeven van de dijken van Noord Beveland, vervolgens worden de dijken van iedere polder afzonderlijk beschouwd. Op bijlage 37 is de situatie geteekend van deze dijken. De cijfers van deze bijlage, welke overeenkomen met die van bijlage 38, duiden op de dezerzijds aangebrachte kilometerverdeling. Hieruit blijkt, dat de totale lengte 48,170 km is.

De plaatsen, waar de dijken met de betonnen muren zijn verhoogd, zijn op de teekening duidelijk te onderkennen. Uit het profielalbum van Noord Beveland werden 13 dwarsprofielen overgenomen. Deze profielen zijn op de bijlagen 39 t/m 41 gepubliceerd. Op de situatieteekening werden de plaatsen van deze dwarsprofielen met de letter D aangegeven. Zooals blijkt uit bijlage 37 zijn deze plaatsen zoo gekozen, dat men een indruk krijgt van den vorm der dijken van geheel Noord Beveland. De plaatsen van de overige 44 dwarsprofielen, die in dit album voorkomen, maar niet werden overgenomen, zijn op deze bijlage met kleine dwarsstreepjes op de dijklijn aangegeven. Een globale analyse van de dijken op dit eiland is te vinden op blz. 11 en 12 (tabel 1). Op bijlage 70 is deze analyse in beeld gebracht. Vergelijkt men nu deze analyse met die van bijlage 66 van geheel Zeeland, dan geeft dit aanleiding tot de volgende opmerkingen. De eerste indruk, die wordt verkregen is, dat de dijken op Noord Beveland over het algemeen zwaarder zijn, dan het gemiddelde van de overige dijken in Zeeland, doch ze zijn niet zoo hoog. De relatieve lengte beschermd door Voorland boven H.W. is vrijwel gelijk (23% i.p.v. 24%). Men treft evenwel over een relatief veel grotere lengte buitenbermen aan (85% i.p.v. 64%). Hiervan ligt 46% boven S.V. Tijdens stormvloed en eenen deze buitenbermen een verlagenden invloed uit op de golfoplopen. Dit bleek duidelijk tijdens den storm van April '43, toen de gemiddelde golfoploop op Noord-Beveland 36 cm lager was dan voor geheel Zeeland (62 i.p.v. 98 cm zie staatje op blz. 20). Hiermede staat in verband, dat een relatief kleinere lengte boven S.V. en H.W. verdedigd is (21% i.p.v. 26% en 62% i.p.v. 72%). De relatieve lengte van de dijken, die niet verdedigd zijn, bedraagt 37% i.p.v. 25%.

De betonnen keermuur, die in geheel Zeeland over 1/4 van de geheele lengte voorkomt, wordt in Noord Beveland over slechts 17% van de dijkslengte aangetroffen. De gemiddelde hoogte is daarentegen iets groter (75 cm i.p.v. 70 cm).

Dat de dijken op dit eiland iets zwaarder zijn dan voor geheel Zeeland blijkt uit de volgende cijfers.

Over een relatief grotere lengte is het buitenbeloop van de dijk boven H.V. flauwer dan 2:7 (19% i.p.v. 15%). De relatieve lengte van de dijken met een kruin, die smaller is dan 1,50 m is iets kleiner (39% i.p.v. 43%). Voor deze dijken is de breedte op S.V. ook kleiner (11,50 m i.p.v. 12,50 m). Bij de dijken met een breede kruin (>1,50 m) die dus over een relatief iets grotere lengte voorkomen (61% i.p.v. 57%) is de gemiddelde breedte bij S.V. ook kleiner (16 m i.p.v. 17,3 m).

Wegens het ontbreken van steden of groote dorpen behoeft het geen verwondering te wekken, dat bebouwing op of aan de dijk op dit eiland niet veel voorkomt (1% i.p.v. 2%). In verband hiermede staat, dat er zelden een rijweg op de dijk wordt aangetroffen (2% i.p.v. 8%). Wel is er relatief een grotere lengte rijweg op de binnenberm (16% i.p.v. 10%).

De dijken van dit eiland zijn niet hoog: 69% van het totaal is lager dan 5,5 m. Voor geheel Zeeland is dit maar 38%. De gemiddelde hoogte van de dijkskruin (5,34 m) is 27 cm lager dan de gemiddelde hoogte van de overige dijken in Zeeland. Doordat er relatief minder keermuren voorkomen, is het verschil in keerhoogte nog groter (5,47 m i.p.v. 5,79 m). Dit verschil is dus 32 cm. In tabel 3 zijn de gemiddelde waterstanden langs de kust van Noord Beveland vermeld. Ze zijn afgeleid uit de cijfers van de bijlagen 76, 77 en 78. In onderstaand staatje worden ze vergeleken met die van geheel Zeeland.

TABEL 15

Soort van de standen	Gem. Nrd Bevel.	Gem. Zeeland	Verskil
Gewoon H.V.	1,37	1,67	-0,30
S.V. grenspeil	2,92	3,23	-0,31
Stormstanden April '43	3,65	3,72	-0,07
Hoogst voorgek. st.	3,76	4,16	-0,40
Hoogst te verw. st. 2000	4,25	4,65	-0,40

Bij beschouwing van de verschillkolom in bovenstaande tabel valt onmiddellijk op, dat de stormstanden van April '43 gemiddeld slechts 0,07 m verschillen van die van geheel Zeeland. Daar dit cijfer betrekking heeft op de standen, gedurende een enkele storm kan hieraan niet die betekenis worden gehecht als aan de overige cijfers. In het algemeen kan dus worden vastgesteld, dat de stormstanden van Noord Beveland ongeveer 30 cm lager zijn dan het gemiddelde van geheel Zeeland. De dijken van dit eiland kunnen dus gemiddeld 30 cm lager zijn dan het gemiddelde van geheel Zeeland. Dit blijkt ook reeds uit de hoogte van den zelfoploop tijdens den storm van April '43. Gemiddeld is deze oploop voor Noord Beveland: 56 cm lager (62 i.p.v. 98 cm).

Als slot van dit algemeen gedeelte volgen nog enkele opmerkingen over de hoogte van de dijken. Tijdens den storm van April '43 kwam over een lengte van 2,9 km de veekrand aan de kruin (tabel 6 en blz.23). Uit tabel 7 op blz. 25 volgt, dat over 6,9 km de waakhogte geringer was dan 60 cm. Verwacht wordt, dat in de toekomst een storm zal optreden, waarvan de max. ruststand 60 cm boven die van April '43 ligt. Het is duidelijk, dat bij denzelfden golfoploop het water dan over een lengte van 6,9 km over den dijk zal komen. De keeroppervlakte van de dijken zal minstens met 2305 m² moeten worden vergroot. Voor de wijze waarop dit bedrag is bepaald wordt verwezen naar blz.27.

Er volgt nu een gedetailleerd overzicht van de dijken van iedere polder afzonderlijk. Daartoe wordt gebruik gemaakt van bijlage 38 en van tabel met vloedmerken van Noord Beveland.

Op de laatstgenoemde bijlage is de gemiddelde dijkshoogte per km door een trappenlijn aangegeven. De teekens + en - duiden resp. de hoogste en de laagste punten in deze km aan. Zoals ook reeds in de inleiding werd opgemerkt, stelt de trappenlijn niet de gemiddelde keerhoogte voor maar de gemiddelde kruinshoogte. De lengte en hoogte van de keermuren zijn door de scheeve arceering duidelijk te zien. De kilometerverdeling komt overeen met die van bijlage 37. Teneinde nu de keerhoogten van de dijken te vergelijken met de eischen, die de praktijk stelt aan een bepaald dijkvak, is in onderstaande tabel aangegeven, de hoogte van het vloedmerk van April '43, voorzover deze gegevens betrekking hebben op de dijken van Noord Beveland. De laatste kolom bevat de rangnummers, teneinde de verwijzing te vergemakkelijken.

TABEL 16 VLOEDMERKEN NOORD BEVELAND.

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben.dijks- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.	
Jacoba (Zuidzijde)	0-0,600	Bij dpl 1	1,10	3,32		1	
		2-4	1,30-1,35	3,09		2	
Onrust	0,600-7,025	5	Spui			3	
		0-15	Zandrug			4	
		16-17		3,30-3,40	2,98		5
		18		3,30	3,03		6
		19-20		3,20	3,13		7
		21-22		3,00-3,10	3,28		8
		23-24		3,20-3,30	3,08		9
		25		3,00	3,33		10
		26-27		2,65-2,70	3,69		11
		28-29		2,20-2,30	4,28		12
		30-31		1,80-1,90	4,56		13
		32		2,10	4,21		14

Polder/Waterschap	km	Plaats	Selfop- loop vert. ben. dijks- kruin of bevenkant betenmuur	Viced- merk beven NAP	Te- ker- Nos. ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos.		
Onrust	0,600-7,025	Bij dpl	33-35	2,65-2,70	3,17	15		
			36-39	2,50-2,60	3,26	16		
			40-41	2,25-2,30	3,46	17		
			42-43	2,00-2,10	3,69	18		
			44	2,20-	3,65	19		
			45	1,60	4,15	20		
			46-48	1,40-1,55	4,33	21		
			49-52	1,90-2,00	3,51	22		
			53-54	1,75-1,80	3,71	23		
			55-59	2,00-2,10	3,32	24		
			60-65	1,60-1,80	3,28	25		
			Jacoba (noordzijde)	7,025-7,850	0-6	Zandrug		26
					7-8	2,75	3,33	27
			Anna Friso	7,850-10,080	0-3	2,75	3,21	28
4-5	Duinen				29			
6	1,50	3,81			30			
7	1,00	4,31			31			
8	1,30	4,34			32			
9	1,00	4,76			33			
10-11	0,55-0,60	5,15			34			
12-14	0,90-1,10	4,81			35			
15	0,70	5,10			36			
16-20	1,00-1,10				37			
21-23	1,40-1,60				38			
Maria	10,080-11,440	1-7			1,15-1,30	4,41	39	
		8-9			1,40	4,36	40	
		10-13	1,60-1,90	3,71	41			
Theern	11,440-12,960	1	Zandrug		42			
		2	1,70	4,39	43			
		3	1,40	4,68	44			
		4-5	0,50	5,64	10 45			
		6-9	op de kruin	5,47	60 46			
		10-11	0,30-0,50		30-10 47			
		12	Zandrug		48			
Vliete	12,960-15,525	13-15	0,50	4,81	10 49			
		A	2,70	5,66	50			
		B	2,40	3,96	51			
		C	2,10	4,26	52			
		D-E	2,15-2,20	4,21	53			
		1-2	1,30	5,56	54			
		3	1,00	5,86	55			
		4-5	0,75-0,80	6,11	56			
		6	0,45	6,41	15 57			
		7	1,05	5,81	58			
		8	1,40	5,46	59			
		9	1,75	4,56	60			
		10-11	0,40-0,50	5,91	20-11 61			
12	op de kruin	6,31	60 62					
13	0,45	5,86	15 63					

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben dijks- kruin of bevenkant betenmuur	Vloed merk -boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.		
Vliete	12,960-15,525	Bij dpl 14-15	0,60-0,65	5,66		64		
		16	0,75	6,05	45	65		
		17	0,80	5,50		66		
		18	0,40	5,81	20	67		
		19	0,60	6,15		68		
		20	2,00	4,75		69		
		21	3,20	5,55		70		
		Nieuw Noordbeve- land	15,525-17,250	0-1	Duinverming			71
				2	0,30	6,09	30	72
				3-6	Kuip			73
7	1,15			4,59		74		
8-9	0,80-0,95					75		
10	1,10			4,75		76		
11-16	2,05-2,20					77		
17	0,55			5,12		78		
Oud Noordbeve- land	17,250-25,500			1	1,30	3,44		79
				2	0,60	4,53		80
		3	1,55	3,24		81		
		4	1,95	4,45		82		
		5	1,15	3,91		83		
		6	1,35	3,91		84		
		7	1,55	3,71		85		
		8	op de kruin	5,38	60	86		
		9	0,45	4,87	15	87		
		10	0,20	4,83	40	88		
		11	1,50	3,56		89		
		12	op de kruin	4,95	60	90		
		13	1,05	4,54		91		
		14	0,80	4,77		92		
		15	0,45	4,98		93		
		16	0,70	4,89		94		
		17	1,05	4,59		95		
		18-20	op de kruin	4,91	60	96		
		21	tegen en over beschoeiing			>60	97	
		22-30	over de kruin	5,48	>60	98		
		31	1,45	5,30		99		
32	0,65	4,86		100				
33-34	over de kruin	5,63		101				
35	0,90	4,66		102				
36	0,60	4,36		103				
37	0,35	4,52	25	104				
38	op de kruin	4,96	60	105				
39-40	1,40-1,45	5,20		106				
41	1,60	5,00		107				
42				108				
43	1,80	3,51		109				
44-53	tegen betenmuur		15	110				
54-57	1,40	4,82		111				
58	2,20	4,02		112				
59-64	1,70-1,90	4,42		113				
65-72	1,45-1,55	4,46		114				

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijk- kruin of bovenkant betenmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos		
Al te klein Leendert Abraham	25,500-26,130 26,130-29,560	Bij meet raai 10-12	1,65			115		
		13-17	1,35-1,55			116		
		18	1,65			117		
		Volle lengte	over de kruin	4,70	>75	118		
		Bij dpl 0-2	0,40-0,60	4,82	35-15	119		
		3-5	1,15-1,40			120		
		6-8	0,65	4,76	10	121		
		9	1,25	4,24		122		
		10	1,05	4,59		123		
		11	0,65	4,93	10	124		
		12-13	0,30-0,30	5,32	55-45	125		
		14	op de kruin	5,47	75	126		
		15-16	tegen en over de beschouwing		>75	127		
		16a	0,25	4,96	50	128		
		17-19	0,60-0,30	4,19	15-0	129		
		20-27	1,25-1,40	3,76		130		
		28	1,05	4,01		131		
		Kats Jonkvrrouw Anna	29,560-30,100 30,100-33,940	29-33	1,15-1,30	3,86		132
Volle lengte	0,65-0,90			4,30	10-0	133		
0-3	0,90-1,20			4,05		134		
4-5	1,25-1,35			3,80		135		
6	1,15			3,95		136		
7-9	0,95-1,00			4,15		137		
10	1,10			4,00		138		
11-19	0,80-0,95			4,15		139		
20-25	0,65-0,80			4,28		140		
26-29	0,70-0,80			4,20		141		
30-34	0,85-0,95			4,03		142		
35-38	0,95-1,00			4,15		143		
Adriaan	33,940-35,840			Bij dpl 39	1,10	4,00		144
				0	1,30	3,60		145
				1-4	1,05-1,15	3,80		146
				5-9	0,95-1,10	3,90		147
				10-18	1,05-1,15	3,80		148
				0-4	1,40-1,30	3,65		149
		spuisluis	1,30	3,70		150		
		Stads Willem Adriaan	35,840-36,240 36,240-39,060	Bij dpl 0	1,35	3,55		151
1-3	1,00-1,05			3,90		152		
4-10	0,85-1,00			4,00		153		
11-16	0,65-0,80			4,20		154		
17-27	0,95-1,20			3,85		155		
Volle lengte	1,20-1,30			3,27		156		
Bij dpl 0-30	1,45			3,45		157		
0-11	1,40-1,55			3,51		158		
Willem Soelekerke (Zand Spiering kreek)	39,060-40,200 40,200-42,150 42,150-45,575	12-17	1,50-1,65	3,41		159		
		18-33	1,90-2,10	3,56		160		
		20-36	1,95	3,66		161		
		37-44	1,45	3,56		162		
		Soelekerke (Veergat)	45,575-48,170					

Aan de hand van deze gegevens kan gemakkelijk de hoogte van den golfoploop worden vastgesteld, door het vloedmerk te vergelijken met de waterstanden van de dichtstbijzijnde peilschaal. De b-lijn op het geschematiseerde lengteprofiel van bijlage 38 geeft deze golfoploop weer bij de hoogst te verwachten maximum ruststand tijdens een storm, die omstreeks het jaar 2000 wordt verondersteld.

Van de dijken van de Jacobapolder

(Noord- en Zuidzijde) en van de

Onrustpolder

(totale lengte 7850 m) zijn geen bijzonderheden te vermelden. Deze dijken hebben in April '43 over de geheele lengte ruim voldoende gewaakt. (tabel 16 no. 1 t/m 27). De b-lijn ligt dan ook ver beneden de kruin. Voor de dijken van de Anna Frisopolder

bestaat geen gevaar. Wel is de waakhogte bij dijkpaal 10-11 (tabel 16 no. 34) niet groot, doch dit behoeft nog geen aanleiding te geven tot ongerustheid. Evenmin bestaat er gevaar voor de Mariapolder

De dijken hebben hier tijdens den storm van April '43 ruim voldoende gewaakt, nl. gemiddeld 1,20 m. Anders is het gesteld met de dijken van de Thoornpolder

Hier kwam het water bij dijkpaal 6-9 (tabel 16 No. 46) zelfs op de kruin tijdens den storm van April '43. Dit beteekent een tekort in hoogte van 60 cm, daar hier ter plaatse het verschil in maximum ruststanden tusschen 2000 en 1943: 60 cm bedraagt. Over 1100 m van dezen dijk bleek de waakhogte te gering te zijn nl. van dijkpaal 4-15 (tabel 16 no. 45 t/m 49) Ongeveer in dezelfde omstandigheden als de Thoornpolder verkeert de Vlietepolder

die met dezen polder in het waterschap Willem e.a. ligt. Volgens de tabel 16 (61 t/m 67) was over een lengte van ongeveer 1900 m het tekort in hoogte t.o.v. de b-lijn: 0-60 cm. Bij dijkpaal 6 was de waakhogte in April '43 45 cm (tabel 16 no. 57). Dit beteekent een tekort in hoogte dus van 15 cm. Oud- en Nieuw Noordbeveland

In dit waterschap komt de b-lijn op vele plaatsen boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. Hier blijkt een tekort in hoogte te bestaan van 0 - 60 cm, voornamelijk in het gedeelte van km 15,750-21. De binnendijken liggen hier vlak achter den dijk, die de hoofdwaterkeering vormt. Daar van deze dijken geen hoogtecijfers bekend zijn, noch dwarsprofielen, dient nagegaan te worden, in welken toestand deze dijken zich bevinden. Blijken ze in goeden staat te zijn, dan kan een eventueele doorbraak der hoofdwaterkeering hier geen ramp veroorzaken. Bij dijkpaal 44-53 (tabel 16 no. 110) is de toestand minder bevredigend wegens het ontbreken der slaperdijken. Het water kwam hier tegen de betonnenmuur. Hier zal men dus moeten ingrijpen, temeer omdat bij een doorbraak ongeveer 1/4 van Noord Beveland onder water komt.

In April '43 kwam het water bij de

Al te klein-polder

over de volle lengte der dijk nl. 630 m over de kruin.

Hier is een tekort in hoogte van ongeveer 75 cm, daar het verschil in maximum ruststanden tusschen 2000 en 1943 hier 75 cm bedraagt. De grootte van het achterland is hier 10 ha, tenminste als de binnendijk voldoende hoogte bezit. Wil men echter de polder tegen overstrooming behoeden, dan zal men ook hier zeker dijksverbetering moeten aanbrengen. Verder vertoont het geschematiseerde lengteprofiel bij de Leendert Abrahampolder

nog vele plaatsen, waar de b-lijn boven de kruin komt. Tekorten in waakhoogte doen zich voor bij de volgende nummers van de tabel 16 no. 119, 121, 125 t/m 129. Het gevaarlijkste punt van dit dijkvak bevindt zich bij dijkpaal 14-16 (tabel 16 no. 126 en 127) waar het water op de kruin kwam en over de beschoeiing. Ook hier is dijksverbetering dus urgent. De dijken van de nog resteerende polders hebben nog voldoende gewaakt tijdens den storm van April '43. De namen van deze polders zijn:

Zatschee tot Heer Jansz polder

Katschepolder, Annapolder, Adriaanpolder, Stadpolder, Willem Adriaanpolder, Willempolder, Soelekerkepolder, Spieringpolder en Heer Jansz polder.

Bij al deze polders komt de b-lijn nergens boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. Overal blijkt voldoende waakhoogte aanwezig te zijn; hoewel deze op de eene plaats vrij wat grooter is dan op de andere. Op verscheidene plaatsen is deze maar net voldoende, doch dit geeft nog geen aanleiding tot eenige ongerustheid.

In tabel 16 zijn volledigheidshalve de tekorten in waakhoogte voor de diverse polders en waterschappen genoemd in bovenstaand overzicht verzameld.

10 THOLEN

De situatietekening van bijlage 42 geeft een overzicht van de ligging der dijken van dit eiland. De totale lengte van de hoofdwaterkeering bedraagt: 62,280 km.

Uit het profielalbum van Tholen werden 27 dwarsprofielen overgenomen (wie de letters D op bijlage 42) Deze profielen werden gepubliceerd op de bijlagen 44 t/m 49. De plaatsen van de overige dwarsprofielen (125), die zich eveneens in dit album bevinden maar niet werden overgenomen, werden op de situatietekening aangeduid door kleine dwarsstreepjes op de dijklijn. In tabel 1 op bl. 11 en 12 wordt een analyse gegeven van de Tholensche dijken. Deze analyse is op bijlage 71 aanschouwelijk voorgesteld. Hieronder volgt een korte bespreking van deze analyse, waarbij deze cijfers vergeleken worden met die van geheel Zeeland (bijlage 66)

Er is op Tholen veel minder voorland boven H.W. aanwezig dan in geheel Zeeland (resp. 10% en 24%). Buitenbermen komen er echter veel meer voor (85% i.p.v. 64%), maar het aantal, dat boven S.V. uitkomt is maar gering (13% i.p.v. 30%). Dit heeft tot gevolg, dat de golfploop tijdens stormvlloed hier vrij hoog is. Tijdens de storm van April '43 was deze oploop gemiddeld 1,16 m tegen 98 cm voor geheel Zeeland. Ook de verdediging boven S.V. laat hier veel te wensen over.

Deze bedraagt maar 7%, terwijl in geheel Zeeland dit percentage 26% is. Deze toestand moet als zeer onbevredigend worden beschouwd. Wel is 79% van de totale lengte boven H.W. verdedigd. Dit is iets meer dan in geheel Zeeland (72%). Maar toch eischen de dijken van dit eiland dringend verbetering, temeer daar 19% totaal onverdedigd is (25% in geheel Zeeland). Het aantal betonnen keermuren op de dijken is hier maar betrekkelijk gering (10% i.p.v. 25%). Wel zijn ze hier over het algemeen iets hoger (75 i.p.v. 70 cm).

In vergelijking met geheel Zeeland komt een breede kruin over een relatief veel kleinere lengte voor (35% i.p.v. 57%). De gemiddelde breedte op S.V., is ook veel kleiner (13,5 i.p.v. 17,3 m). Hieruit volgt, dat op Tholen de dijken lang zoo zwaar niet zijn als in geheel Zeeland. Vergelijkt men de dijken met een smalle kruin, dan komt men tot de conclusie, dat de gemiddelde breedte op S.V. van de dijken op Tholen kleiner is. Hieruit volgt, dat het beloop boven H.W. van deze dijken steil moet zijn. Bij 98% van het totaal is het beloop 2:7 en steiler.

Op dit eiland komen geen dijken voor die hoger zijn dan 6,5 m. Het aantal, dat lager is dan 5 m is echter ook maar gering (6% i.p.v. 16%). Hieruit volgt, dat 94% van het totaal een hoogte heeft van 5-6,5 m. De gemiddelde hoogte van de dijkskruin komt overeen met het gemiddelde voor geheel Zeeland (resp. 5,62 en 5,61 m). In verband met de relatief kleinere lengte betonmuur is de gemiddelde keerhoogte iets kleiner (5,70 m i.p.v. 5,79 m).

Bebouwing op of aan de dijk is hier ook maar gering (2,5%) ook is er niet veel rijweg op de kruin (1/2%) of op de binnenberm (2%). Zocals reeds is opgemerkt, zijn de dijken op dit eiland niet zoo zwaar als over geheel Zeeland, maar dit behoeft op zichzelf nog geen reden te zijn tot ongerustheid. In het algemeen hangt de beantwoording van de vraag of bepaalde dijken zwaar genoeg zijn, geheel af van de ligging en van de golfaanval op deze dijken. Bovenstaande analyse geeft dus slechts een zeer algemeene indruk van het geheel.

Hieruit blijkt in het geheel niet, of en in hoeverre verbetering noodzakelijk is. Daarom wordt hieronder aan de hand van de S.V.standen en vloedmerken in details nagegaan, welke dijkvakken dringend verbetering behoeven. Voeraf wordt echter in tabelvorm een overzicht gegeven van de waterstanden op geheel Tholen, en van de vloedmerken tijdens de storm van April 1943.

De gemiddelde stormvloedshogten langs de kust van Tholen zijn reeds vermeld in tabel 3 (blz. 11). Ze zijn afgeleid uit de cijfers van de bijlagen 76, 77 en 78. In onderstaande tabel worden deze standen vergeleken met die voor geheel Zeeland.

TABEL 17

Soort v/d standen	Gem. Tholen	Gem. Zeeland	Vershil
Gewoon H.W.	1,55	1,67	-0,12
S.V.grenspeil	3,31	3,23	0,08
Stormstanden A. '43	3,93	3,72	0,21
Hoogst voorgek.st.	4,22	4,16	0,06
Hoogst te verw.st. in 2000	4,88	4,65	0,23

Uit bovenstaande tabel blijkt, dat de stormstanden op Tholen in het algemeen 13 cm hoger zijn dan in geheel Zeeland, indien men tenminste den stormstand van April '43 buiten beschouwing laat. De cijfers van dezen laatsten storm zijn nl. niet geheel gelijkwaardig aan die van de overige stormstanden, daar ze berusten op de resultaten van een enkele ervaring.

De tabel van blz.20 toont aan, dat de gemiddelde golfoploop bij den storm van April '43 voor Tholen 18 cm meer bedraagt dan voor geheel Zeeland. Om dus dezelfde waakhogte te bezitten en dezelfde veiligheid te waarborgen, zou de dijkskeerhoogte hier dus gemiddeld 30 cm hoger moeten zijn. In het voorgaande is echter gebleken, dat deze gemiddeld 9 cm lager is. Het gemiddelde tekort in hoogte bedraagt hier dus niet minder dan 39 cm.

Bij den storm van April '43 kwam de veekrand over een lengte van 10,6 km aan of over de kruin. De gemiddelde waakhogte blijkt dan ook maar 61 cm geweest te zijn (tabel 6 en blz.23). Uit tabel 7 van blz.25 blijkt, dat over een totaal van 45,100 km de waakhogte geringer was dan 90 cm. Nu wordt verwacht, dat in de toekomst een storm zal optreden, waarvan de gemiddelde ruststand voor Tholen 95 cm boven die van April '43 zal liggen. Bij dezelfde golfoplopen zal het water in de toekomst over deze lengte over de dijk komen met een overstort-hoogte van 0-95 cm. Om dit te voorkomen, zal volgens tabel 8 van blz. 29 de verticaal gemeten keeropervlakte met 23,430 m² moeten worden vergroot. Voor de wijze, waarop dit bedrag werd bepaald, wordt verwezen naar blz.27.

Er wordt nu overgegaan tot een meer gedetailleerde beschouwing van de dijken, door iedere polder afzonderlijk te beschouwen. Ter beantwoording van de vraag, of een dijkvak verbetering behoeft, moet eerst worden nagegaan in hoeverre dit aangevallen wordt en welke de hoogte van de golfoploop is. Daarom volgt hieronder een tabel met vloedmerken voor de storm van April 1943.

TABEL 18 VLOEDMERKWAARNEMINGEN THOLEN

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert. ben. dijk- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- Pang kor- Nos ten in waak- hoog- te in cm	
Muije	km 0 - 3,075	Bij dpl 0-8	0,37-0,40		1	
		8-11	0,40-0,95	40-0	2	
		11-19	0,95-0,05	0-75	3	
		20-21	op de kruin	6,43	82	4
		22-30	0,03-0,12	80-70	5	
St. Maartensdijk: Oudeland	3,075 - 4,600	0-3	0,20-0,04	5,98	60-80	6
		4	op de kruin	6,14	80	7
		5-6	0,12-0,88		70-0	8
		7-11	0,71-0,09		10-73	8
		11-15	0,09-0,41		73-41	10

Polder/Waterschap	km	Plaats	Gelfop- loop vert ben. dijk- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed merk boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Hang Nos.
Noord	4,600-7,400	Bij dpl 0-2	0,71-0,40		11-42	11
		3-12	0,92-0,06		0-76	12
		12-22	0,06-0,60		76-22	13
		23-28	0,48-0,90		34-0	14
Nieuwe polder (annex Stavenisse)	7,400-9,525	0-6	over de kruin		>82	15
		6-19	op en over de kruin		>82	16
		19-21	0,30		52	17
Stavenisse	9,525-17,200	0-11	1,25	4,47		18
		11-17	0,20-0,30		72-62	19
		17-32	op en over de kruin	5,66	>92	20
		32-41	1,35-1,05			21
		42-46	0,40-0,65		52-27	22
		46-50	0,65-0,40		27-52	23
		50-52	op en over de kruin		>92	24
		53-61	0,45-0,40		47-52	25
		62-77	op en over de kruin		>92	26
		Oud-Kempenshof- stede	17,200-18,840	0-6	1,00-0,45	
6-14	0,45-1,00				50-0	28
14-eind	0,95			4,93		29
Moggershil	18,840-20,470	0-10	0,50-0,55		50-45	30
		10-11	0,55-1,00		45-0	31
		11-14	1,00-0,55		0-45	32
		14-eind	0,55-0,30		45-70	33
		0-1	0,40	5,56	60	34
St. Annaland: Anna Vosdijk	20,470-22,232	2-7	0,10-0,70		90-30	35
		8-12	0,55-0,20		45-80	36
		13-16	0,40-0,70		60-30	37
		17-18	0,55-0,10		45-90	38
		0-1	0,50-0,20	5,71	70-80	39
Suzanna	22,232-24,775	2-5	op de kruin	5,96	100	40
		6-9	0,20-0,30	5,71	80-70	41
		10-11	op de kruin	5,96	100	42
		11-13	0,20-0,88		80-12	43
		14	0,20	5,76	80	44
		15-19	0,85-0,50		15-70	45
		20	op de kruin	5,36	100	46
		21-22	0,30	5,06	70	47
		23	0,60	4,76	40	48
		Johanna Maria	24,775-27,450	1-5	0,50-1,05	
5-11	1,05-0,40				0-62	50
11-16	0,40-0,75				62-27	51
16-21	0,75-0,45				27-57	52
22-25	0,60-0,20				42-82	53
26	1,15			4,56		54

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfloop- vert ben dijk- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk beven NAP	Te- rang kor- ten in waak- hoog- te in cm	nos.
Sluis Hollare (Westzijde)	27,450-27,700	Volle lengte	0,95	4,76	7	55
van Haaften	27,700-28,875	Bij dpl	19-23 0,95-0,70 24-26 0,85-0,73 0-9 0,75-0,10 10-13 op de kruin 14-15 0,05-0,20 16-25 0,60-1,00		7-32 17-29 27-92 102 97-82 42-2	56 57 58 59 60 61
Hollare (Oostzijde)	31,275-32,600		0-3 0,95-0,36 4-8 0,42-0,85		7-61 60-17	62 63
Oud-Vossemeer Hikke	32,600-34,250		0-1 1,35-0,50 2-3 op en over de kruin 4-7 op de kruin 8-11 0,25-0,50 12-13 0,93 14-17 op de kruin 17-19 op de kruin 20-25 0,58-0,63 26-29 0,48-0,45 30-31 1,23 32-34 op de kruin 35-45 0,45-1,34 46 0,70 47-49 op de kruin	5,76	>102 102 77-52 9 102 102 44-39 54-57 102 57-0 32 102	64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77
Vogelsang	34,250-35,790		59-60 0,95-1,05 61-63 0,79-0,49 63-78 0,49-1,10	4,56	7-0 23-53 53-0	78 79 80 81
Leguit	35,790-37,700		0-3 1,35-1,10 0-12 1,00-0,30 12-18 0,30-1,10			82 83 84
Oud-Kijkuit Slabbeoorne	37,700-38,485 38,485-40,450	Volle lengte Bij dpl	1,10-1,30 1,20-1,40 2,00-0,75	5,54	0-35	85 86 87
De vrije polders onder Tholen: Dalem 1500 Gemeten	40,450-40,825 40,825-43,300		0-8 0,80 9-10 0,60-1,40 11-15 1,20-1,60 16 1,20 17-18 0,50-1,20 19-24 0,10-0,70 25 0,20	4,59 5,42	22-0 32-0 72-12 62	88 89 90 91 92 93 94
Deurloo Razernij Schakerloo Poortvliet: Nieuw Strijen	43,300-44,840 44,840-46,090 46,090-48,700 48,700-49,700	Volle lengte Volle lengte Volle lengte Bij dpl				
Klaas van Steen- land	49,700-51,150					

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert ben. dijk- kruin of beventant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- kor- ten in waak- hoog- te in cm	Lang- nos.
Scherpenisse	51,150-60,250	Bij dpl 0-1	op de kruin	5,37	82	95
		2-3	0,20-0,60		62-22	96
		12-13	op de kruin	5,82	82	98
		4-11	0,35-0,20		47-62	97
		19-23	0,30-0,70		52-12	99
		24-41	0,45-1,00		37-0	100
		42-46	0,80-1,00			101
		47-50	over de kruin	5,82	>82	102
		51-61	1,00-0,70		0-12	103
		62-66	1,25-1,55			104
		67-74	1,25-1,00			105
		75-81	1,00			106
		81-91	0,90-1,00	4,50		107
De Houwer	60,250-60,350	Volle lengte	1,30	4,14		108
St. Maartensdijk:						
Slabbeoorne	60,350-61,600	Bij dpl 0-5	1,05-0,82			109
		6-9	0,96-0,93	4,49		110
		10-13	1,04-0,88	4,49		111
Molen	61,600-62,380	0-1	1,25-0,92			112
		2-3	0,88-0,93	4,47		113

Ter verduidelijking is in de tweede kolom de kilometer-verdeeling aangegeven van de desbetreffende polders of waterschappen, zoodat men onmiddellijk kan zien, op welke dijkge-
deelten deze poldernamen betrekking hebben.

Op bijlage 43 is door een trappenlijn aangegeven, de gemiddelde kruinhoogte per kilometer. De hoogste punten van iedere km werden door een +, de laagste door een - aangegeven. Bij de lijn a, die de hoogste stand aangeeft die verwacht wordt, is opgeteld de grootte van den golfoploop van April 1943. De totaal-
lijn (is b-lijn) geeft dus weer, welke hoogte de dijken minstens moeten bezitten. De namen van de polders op deze bijlage komen overeen met die in bovenstaande tabel.

Reeds bij een oppervlakkige beschouwing van bovenstaande tabel, komt men tot de overtuiging dat zeer vele dijken van de polders van Tholen tijdens den storm van April '43 niet vol-
doende gewaakt hebben. Op bijlage 43 komt de b-lijn dan ook vrijwel overal boven het geschematiseerde lengteprofiel uit.

Bij de beoordeeling van de dijkhogte van iederen pol-
der afzonderlijk, wordt begonnen met de
Muijepolder.

De totale lengte van den dijk van dezen polder is 3075 m. Volgens bijlage 43 komt over een afstand van 2,6 km de b-lijn boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. Van deze 2,6 km is over ongeveer 1 km het tekort in hoogte 70-82 cm! (tabel 18 no. 4 en 5). De grootte van dezen polder is ongeveer 78 ha. Daar bij een eventueele doorbraak zelfs St. Maartensdijk gevaar loopt, is dijksverbetering hier zeker noodzakelijk.

Oudeland & Noord

In het waterschap St. Maartensdijk, omvattende de polders Oudeland en Noord, komt de b-lijn over de geheele dijkslengte boven het lengteprofiel uit. Uit de tabel met vloedmerken blijkt, dat slechts op enkele plaatsen de waakhogte voldoende was, nl. bij dijkpaal 6 (no. 8) van de Oudelandpolder en bij dijkpaal 3 en 38 (no. 13 en 14) van de Noordpolder. Er moet hier nl. rekening mee worden gehouden, dat de hoogst te verwachten stormvloed hier ongeveer 80 cm hoger komt, dan die van April '43 (bijlage 78). De grootte van het achterland kan niet bepaald worden, omdat er geen hoogtecijfers van de binnendijken bekend zijn. In elk geval is ook hier dijksverhoging dringend noodzakelijk.

Nieuwe polder

Bij den 3125 m langen dijk van den Nieuwepolder kwamen de golven over een lengte van niet minder dan 1900 m over de kruin (tabel 18 no. 15 en 16). Dit beteekent, dat over deze lengte een tekort in waakhogte voorkomt van tenminste 90 cm. Voor het resteerende gedeelte is dit 60 cm.

Stavenisse

Bij dit waterschap is de situatie nog erger. Vrijwel over de geheele lengte komen tekorten in hoogte voor. Deze tekorten varieeren van > 92-27 cm (bijlage 43). Op een plaats (no. 26 van de tabel) is het tekort in hoogte van het laagste punt niet minder dan 1,80 m. Daar de waterkeerende dijk hier een waterschap beschermt met een oppervlakte van 696 ha, waarin zich de plaats Stavenisse bevindt, vereischt vooral dit lage punt hier dringende voorziening. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat bij een volgende stormvloed een belangrijk stuk van Tholen geïnundeerd wordt. Wel is in dit gebied een binnendijk aanwezig maar de hoogte hiervan is niet bekend.

Oud-Kempenshofstedetot
Slabbeoorne

Bij de volgende polders: Oud-Kempenshofstede, Moggershil, de polders van het waterschap St. Annaland (Anna Vosdijk, Suzanna, Johanna Maria), de Sluispolder, De Hollarepolder (west en oostzijde), de van Haftenpolder, en de polders van het waterschap Oud-Vossemeer (Hikke, Vogelsang, Leguit, Oud-Kijkuit en Slabbeoorne) komt de b-lijn met uitzondering van enkele punten overal boven het geschematiseerde lengteprofiel uit. Soms bedraagt het tekort hier 1,50 m (op de grens van de Hikke- en de Vogelsangpolder). Ook hier is het uitstellen van dijksverhoging niet langer verantwoord.

Dalem tot Schakerloo

In het waterschap: "De vrije polders onder Tholen" omvattende de polders: Dalem, Vijftienhonderd Gemeten, Deukle, Razernij en Schakerloo, is het tekort in hoogte van de dijk in de Vijftienhonderd Gemeten polder aanzienlijk (max. 75 cm). Bij de overige polders zijn wel eenigerwijzen noodig, maar de noodzaak dezer voorzieningen is niet urgent, daar de tekorten in hoogte hier niet zoo groot zijn (maximum 35 cm zie tabel 18 no. 87)

Nieuw StrijenKlaas van Steenland

Oewel de dijken van dese polders op vele punten niet voldoende gemaakt hebben, zoodat ook hier wel eenige verhoging gewenscht is, is deze verbetering ook hier niet zoo urgent.

De oppervlakte van deze polders is slechts 71 en 22 ha. Het max. tekort bedraagt bij de Nieuw Strijenpolder 22 cm (tabel 18 no. 89) en bij de Klaas van Steenlandpolder 72 cm (tabel 18 no. 93)

Scherpenisse

Reeds bij de storm van April 1943 kwam het water op vele plaatsen hier op de kruin (tabel 18 no. 95, 98 en 102) Wil men in de toekomst deze polder, die een oppervlakte bezit van 920 ha, en waarin de plaats Scherpenisse ligt, afdoend beschermen tegen inundatie, dan zullen de dijken op deze plaatsen met 82 cm moeten worden verhoogd. Ook het dijksgedeelte tusschen de dijkspalen 0-41 en 47-61 behoeft eenige verhooging, omdat de waakhogte hier niet voldoende is. In dit laatste gebied bevindt zich echter achter de hoofdwaterkeering een inlaagdijk (tusschen de dijkspalen 17-34) zoodat hier geen direct gevaar aanwezig is, indien deze dijk tenminste voldoende hoogte bezit.

De Houwer, Slabbeccorne, Molen en Oudeland

De dijken van bovengenoemde polders bezitten ruim voldoende hoogte en zullen ook in de toekomst de achterliggende polders voldoende beschermen.

Uit het bovengenoemde kan men de conclusie trekken, dat bijna alle dijken van Tholen verhoogd moeten worden, hoewel volgens de analyse der dijken de gemiddelde kruinhoogte overeenkomt met die van geheel Zeeland en de gemiddelde keerhoogte slechts 9 cm lager is. Er is echter gebleken, dat de gemiddelde stormvloedstanden hier hoger zijn (12 cm) en eveneens de golfoplopen (18 cm). Ten opzichte van de gemiddelde stormvloedshoogte is de dijkskeerhoogte dus 39 cm te laag, ten opzichte van de hoogst te verwachten stormstand gemiddeld 53 cm (zie tabel no. 8)

Opgemerkt zij nog dat in tabel 18 de tekorten in waakhogte voor de diverse polders en waterschappen volledigheidshalve nog verzameld zijn.

11 SCHOUWEN EN DUIVELAND

Op de situatietekening van bijlage 50 is de ligging van de dijken van dit eiland duidelijk aangegeven. De letters D op bovengenoemde bijlage geven, evenals bij de vorige eilanden, de plaatsen aan van de 35 dwarsprofielen, die overgenomen werden uit het profielalbum voor Schouwen en Duiveland. Op de bijlagen 53 t/m 61 zijn deze profielen getekend. Men krijgt op deze manier een algemeene indruk van de profielen van al de dijken van dit eiland. De plaatsen van de 167 dwarsprofielen, die zich eveneens in dit album bevinden maar niet werden overgenomen, werden aangeduid door kleine dwarsstreepjes op de dijklijn.

De totale lengte van de hoofdwaterkeering op dit eiland bedraagt: 97,560 km. Hiervan wordt 18,600 km door duinen gevormd. Op de situatietekening is dit laatste gedeelte door een arceering aangegeven.

In tabel 1 op blz. 11 en 12 wordt een analyse gegeven van deze dijken. Deze analyse is op bijlage 72 aanschouwelijk voorgesteld. Hieronder volgt een korte bespreking van deze analyse, waarbij deze cijfers vergeleken worden met die van geheel Zeeland (bijlage 68)

De scherpe scheiding tusschen water en land, die in geheel Zeeland zoo duidelijk tot uiting komt, treedt bij dit eiland wel zeer sterk naar voren. Slechts over 5% van de totale dijkslengte is beschermend voorland aanwezig, dat boven H.W. uitkomt. Dit is maar zeer gering, vooral indien men bedenkt, dat voor geheel Zeeland dit percentage toch nog 24% is. Over 60% van het totaal werden hier buitenbermen aangetroffen, waarvan slechts 22% boven S.V. ligt (Geheel Zeeland resp. 64% en 30%).

Over het algemeen zijn de dijken op dit eiland bijzonder goed verdedigd: 95% van het totaal is verdedigd tot boven H.W., waarvan zelfs 41% tot boven S.V. (Ingeheel Zeeland 72 en 26%). Het percentage dijk, dat niet verdedigd is, is dan ook maar 5% (25%).

Zooals reeds bij bijlage 50 is af te leiden, zijn de dijken hier op vele plaatsen bovendien nog versterkt met de betonmuren van de Muralt. Over 48% (25%) van de totale lengte komen deze voor en gemiddeld zijn ze ook nog 5 cm hooger dan in geheel Zeeland (75 en 70 cm).

Slechts een derde gedeelte der dijken heeft een kruin, die smaller is dan 1,50 m (Zeeland gemiddeld 43%). De gemiddelde breedte dezer dijken op S.V. hoogte bedraagt 13 m (12,5 m). Hieruit kan men de conclusies trekken, dat op dit eiland betrekkelijk weinig dijken met een smalle kruin voorkomen, en waar ze worden aangetroffen zijn ze gemiddeld op S.V. hoogte ook nog 50 cm breeder dan in geheel Zeeland.

Dijken met een breede kruin (1,50 m) treft men aan over ~~68%~~ (57%) van de totale lengte, maar de breedte van deze dijken is op S.V. hoogte 1,30 m kleiner dan het gemiddelde van geheel Zeeland. Van het totaal heeft 15% een helling, die flauwer is dan 2:7 en 85% heeft dus een helling van 2:7 of steiler.

Men vindt hier maar weinig bebouwing op of aan de dijk (2,5%) zooals trouwens in geheel Zeeland (2%).

Wel worden veel dijken benut als rijweg, 25% (8%) doet als zoodanig dienst. Soms vindt men een rijweg op de binnenberm, maar dit percentage is maar zeer gering (2,5% tegen gem. 10% voor geheel Zeeland).

Doordat, zooals uit bovenstaande blijkt, de meeste rijwegen aangetroffen worden op de dijkskruinen, behoeft het dan ook niet te verwonderen, dat de gemiddelde dijkskruin hoogte hier het laagst is van al de Zeeuwsche eenheden. Deze bedraagt hier slechts 5,18 m (Geheel Zeeland 5,61 m). Het is niet onwaarschijnlijk, dat men iets van de dijks hoogte zal hebben opgeofferd, teneinde een rijweg te verkrijgen die voldoende breedte biedt. Eveneens zal de inklinking van de bodem hier een rol hebben gespeeld.

Zooals reeds is opgemerkt, is de keerhoogte van de dijken over bijna de helft (48%) van de totale lengte vergroot met de betonmuren van de Muralt. Dit is 23% meer dan in geheel Zeeland. Vandaar ook dat de gemiddelde keerhoogte slechts 25 cm verschilt van die van geheel Zeeland (5,84 m en 5,79 m).

Na het bovenstaande kan men dus de conclusie trekken, dat de dijken van Schouwen en Duiveland breed zijn en goed verdedigd. Door het veelvuldig voorkomen van rijwegen op de kruin, is de kruin hoogte niet zoo hoog, maar dit euvel wordt weer opgeheven, doordat 48% van de dijken met betonmuren zijn opgehoogd, waardoor de gemiddelde keerhoogte vrijwel aan de eischen voldoet.

In onderstaand staatje wordt nagegaan, welke eischen de praktisch stelt aan de dijken van Schouwen en Duiveland. Deze cijfers zijn afgeleid uit de gegevens van de bijlagen 76,77 en 78.

TABEL 19

Soort van de standen	Gem Sch. Dvld.	Gem Zeeland	Vershil
Gewoon H.W.	1,30	1,67	-0,37
S. V. grenspeil	2,35	3,23	-0,88
Stormstanden A. '43	3,33	3,72	-0,39
Hoogst voorgek. st.	3,77	4,16	-0,39
Hoogst te verw. st. 2000	4,31	4,65	-0,34

Bij de bestudeering van bovenstaande waterstanden komt men tot de conclusie, dat in het algemeen de stormstanden op Schouwen en Duiveland gemiddeld ongeveer 37 cm lager zijn dan in geheel Zeeland. Hieruit volgt, dat de dijken op dit eiland dus dit bedrag lager kunnen zijn. Het wekt daarom temeer verbazing, dat de gemiddelde golfoploop hier niet minder dan 1,10 m is (storm April 1943). Dit eiland heeft dus van alre Zeeuwsche eenheden (Tholen uitgezonderd) de sterkste golfoploop (zie de tabel 4 op bladzijde 20). Voor geheel Zeeland is dit bedrag maar 98 cm. Deze sterke golfoploop is echter te verklaren uit de ongunstige ligging van verschillende dijkvakken t.o.v. de stormrichting. Grote aanloopplengten en vrij diep water veroorzaken aan de noordelijke dijken en benoorden Zierikzee golfoplopen van 3-4 m. Over het algemeen is de helling van het buitenbeloop normaal, zodat deze de oorzaak niet kan zijn van deze sterke oploop.

Volgens tabel 6 (blz. 23) ligt de gemiddelde keerhoogte van de dijken (5,54 m) nog 13 cm boven de gemiddeld hoogst te verwachten stand (4,31 m) vermeerderd met de gemiddelde golfoploop (1,10 m). Men moet echter voorzichtig zijn om uit deze en voorgaande gegevens conclusies te trekken. Gemiddelde hoogtecijfers geven slechts een globaal beeld van het geheel. De dijken met een hoogte overschot, en die met een tekort in hoogte, worden beide in aanmerking genomen, teneinde een gemiddelde hoogte te krijgen. Nu is het bij beoordeeling van de dijkshoogte uitsluitend van belang te constateeren, welke dijksgedeelten niet, of niet voldoende, gewaakt hebben.

Nu blijkt uit tabel 7 van blz. 25, dat in April 1943 totaal over 30,400 km de waakhoogte der dijken geringer was dan 1,00 m. In de toekomst wordt een storm verwacht, waarvan de maximum ruststand voor Schouwen en Duiveland 98 cm boven die van April '43 ligt. Veronderstelt men, dat bij deze toekomstige storm dezelfde golfoplopen zullen optreden, dan kan men hieruit de conclusie trekken, dat over een afstand van 30,400 km de dijken deze storm niet zullen kunnen keeren. De overstorthoogte van de golven zal dan varieeren van 0-98 cm. Volgens tabel 8 van blz. 26 moet dus om dit te voorkomen de verticaal gemeten keerooppervlakte met 8.532 m² worden vergroot.

Teneinde nu na te gaan, welke dijkvakken dringend verbetering behoeven, wordt in onderstaande tabel aangegeven, de hoogte der vloedmerken in April 1943. Ter verduidelijking is in de tweede kolom vermeld op welk dijkgedeelte (aangegeven in km) de poldernaam van toepassing heeft. De laatste kolom bevat wederom de rangnummers.

TABEL 20 VLOEDMERKWAARNEMINGEN SCHOUWEN EN DUIVELAND

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loopvert ben. dijk- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed merk boven NAP	Te-ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang Nos.		
Schouwen, district Scharendijke	0-2,400	Bij dpl 2-10	1,50-1,90			1		
		Havendijken	1,00-1,30			2		
		Duivendijke	1,30	6,00		3		
		Bij dpl 15-18 19-24	1,60-1,80			4		
Schouwen, district Langendijk	2,400-4,900	1-19	1,60-2,30			5		
		19-23	0,80-1,20		30-0	6		
		24	0,50	5,08	60	7		
		25	0,40	6,31	70	8		
Schouwen, District Brouwershaven	4,900-9,475	1-2	Niets aangetroffen					
		3-4	1,30	5,12		10		
		5	1,00	5,38	10	11		
		6-15	1,20-1,30	3,85		12		
		16	1,00	4,72	10	13		
		17-19	1,50	4,09		14		
		20-21	Niets aangetroffen			15		
		Havendijken Brouwershaven	0,50	60		16		
		Bij dpl 22-24	2,20	3,87		17		
		25-25	Niets aangetroffen			18		
		27-31	1,00-1,30		10-0	19		
		Borrenbrood Nieuw Bommenede: Kijkuit	9,475-10,- 10-11,350	Volle lengte	0,60-0,90	5,10	50-20	20
		Nieuw Bommenede	11,350-13,960	Volle lengte	0,78-1,73		25-0	21
		Nieuw Nataars	13,960-14,650	Volle lengte	0,85-1,52		15-0	22
		Zonnemaire	14,650-15,475	Tot einde	1,08-1,55	3,76	26-16	24
Dreischor	15,475-20,600	Volle lengte	0,70-0,80		40	25		
Nieuwe of Jonge van Dreischor	20,600-23,210	Bij dpl 0 1-50	0,60-1,60 0,70	5,88	30	26		
Belder (haven van Dreischor "	"	Bij dpl 0 1-20	1,00-2,00 1,70			27		
Adriana Johanna	23,210-23,860	Bij dpl 0 1-20	0,70-1,10	3,09	30-0	28		
Jonge	23,860-24,035	Volle lengte	Niets aangetroffen			30		
Nieuwe veer	24,035-24,480	Volle lengte	0,60-0,80	3,60	40-20	31		
Vier bannen van Duiveland (noord- zijde)	24,480-26,300	Volle lengte	0,65	3,92	35	32		
		Volle lengte	1,00	3,57		33		
		Bij dpl 0-4	1,50	3,53		34		
		5-7	3,00	2,22		35		
		8-19	1,50			36		

Polder/Waterschap	km	Plaats	Gelfop- loop vert. ben.dijk- kruin of bovenkant betonmuur	Vloed- merk boven NAP	Te- ker- ten in waak hoog- te in cm	Rang Nos
Ooster en Sir Jans- land (noordzijde) Bruinisse	26,300-29,550 29,550-39,900	Volle lengte	0,60-1,80		40-0	37
		Bij dpl 0-30	0,60-1,60		40-0	38
		31-33	0,64-0,98		36-2	39
		34	Niets aangetroffen			40
		35-45	0,70-1,98		30-0	41
		Vluchthaven en Tramweghaven	1,00-1,20	3,30		42
		Bij dpl 57-97	0,94-1,68		6-0	43
		98	0,59) en op	5,18	40->99	44
		99	0,03) het	5,51	96->99	45
			binnen beleop			
		Ooster en Sir Jans land (zuidzijde)	39,900-43,800	Bij dpl 38	op de kruin	5,34
37	0,10			5,28	90	47
36	op de kruin			5,32	100	48
35-31	0,50-0,65				50-35	49
30-23	0,85-1,20				15-0	50
22-7	1,03-1,80					51
6 (haven van Ouwkerk)	Niets aangetroffen					52
5-0	0,35-1,28				62-0	53
Vier bannen van Duiveland (zuidzijde)	43,800-48,-	0-10	0,70		27	54
		11-13	1,00	4,36		55
		14-19	0,40	5,08	57	56
		19-36	tegen voet- plaat beton muur		max 80	
		37-38	2,50-3,30			57
		39-eind	4,00	1,04		58
						59
Gouweveer en Zelke	48-49,620	0-4	0,50		46	60
		5-9	0,50-2,50		46-0	61
		10-11	2,50-3,50			62
		12-13	3,50-4,00			63
		14-18	3,50	1,54		64
Schouwen, district Zuidhoek:	49,620-53,620	Volle lengte	1,40-1,90	2,25		65
		Volle lengte	0,80-1,45		18-0	66
Galge Zuidhoek	53,620-61,075	Volle lengte	0,70-1,50		26-0	67
		Oosthavendijk	0,55-1,10		41-0	68
Haven van Zierik- zee	61,075-66,595	Westhavendijk	1,00	3,18		69
Schouwen, district Borrendamme	61,075-66,595	Bij dpl 0-32	0,83-1,67		7-0	70
		33-34	op de kruin	5,63	90	71
		35-36	0,20	5,47	70	72
		37-38	op de kruin	5,53	90	73
		39-41	0,20-0,40	5,43	70-50	74
		42-eind	1,18-2,17			75

Polder/Waterschap	km	Plaats	Gelfop- loop vert- ben. dijk- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk- boven NAP	Te- ker- ten in waak- hoog- te in cm	Rang- Nos.
Schouwen, district Flaauwers	66,595-71,790	Bij dpl 0-13	1,40-1,30			76
		14-17	0,50-0,60		32-22	77
		18-21	0,85-1,10			78
		22-44	1,20-1,30			79
		45	1,20			80
		46	1,50	3,60		81
Schouwen, district Koudekerke	71,790-75,890	0-35	1,50-1,60	3,55		82
		36-37	0,85	3,33		83
		38-eind	1,00			84
Burgh en Westland	75,890-78,960	0-14	0,78-2,05			85
		15-17	1,10	4,45		86
		18-30	0,91-1,75			87

Aan de hand van bovenstaande tabel met vloedmerken, en van de bijlagen 51 en 52, waarop de gemiddelde dijkskruinhoogte per km en de plaatsen en de hoogte van de keermuren staan aangegeven, wordt nu voor iedere polder afzonderlijk nagegaan, in hoeverre de keerhoogte der dijken niet voldoet aan de gestelde eischen (b-lijn). Deze b-lijn stelt voor de maximum ruststand die in de toekomst verwacht wordt. In het algemeen kan worden gezegd, dat deze lijn het minimum gevaar weergeeft.

Begonnen wordt met de behandeling van de dijken van het waterschap Schouwen, omvattende de districten Scharendijke (km 0-2,400), Langendijk, (km 2,400-4,900) en Brouwershaven (km 4,900-9,475).

Scharendijke

De dijken van het district Scharendijke geven geen aanleiding tot opmerkingen, de waakhoogte was hier ruim voldoende.

Langendijk

In het district Langendijk komen enkele dijkvakken voor, waar van de waakhoogte 30-70 cm te gering was (dijkpaal 19 t/m 25; tabel 20 no. 6, 7, 8).

Brouwershaven

Ook de havendijken van Brouwershaven voldeden niet aan de eischen (zie tabel 20 no. 16) Op bijlage 51 ziet men, dat de b-lijn hier 60 cm boven het lengteprofiel uitkomt. Het gebied, dat door dezendijk beschermd wordt, is afgezien van de grootte die 935 ha bedraagt, ook belangrijk omdat het verschillende plaatsen bevat zoals Brouwershaven, Kennemaire etc. Met het oog hierop, verdient het daarom aanbeveling de dijken op bovengenoemde plaatsen te verhoogen.

Borrenbrood

Ook de dijk van den polder Borrenbrood, blijkt tijdens de storm van April 1945 over de volle lengte (525 m) niet voldoende gewaakt te hebben (zie tabel 20 no. 20). Het tekort in hoogte varieert hier van 20-50 cm. Indien de binnendijken voldoende hoogte bezitten, bedraagt de grootte van het achterland hier slechts 32 ha, zoodat dijksverhooging hier niet direct noodzakelijk is.

Nieuw-Bommenede: Kijkuit en Nieuw-Bommenede

Hetzelfde kan worden gezegd van de polders Kijkuit en Nieuw Bommenede, die in het waterschap Nieuw-Bommenede liggen. Ook hier zijn de tekorten in hoogte niet groot; in de Kijkuit-polder maximaal 25 cm, in de Nieuw-Bommenedepolder maximaal 15 cm.

Nieuw-Nataars

In de Nieuw-Nataarspolder is de hoogte ook vrij bevredigend. Slechts ter plaatse van de haven van Zonnemaire komt de b-lijn boven het lengteprofiel uit. Het maximum tekort is hier echter maar 26 cm.

Zonnemaire

Op enkele plaatsen van de dijk van deze polder is de toestand niet bevredigend (zie tabel 20 no.25). Dit blijkt echter niet uit bijlage 51, omdat op deze bijlage uitsluitend gemiddelde waarden voorkomen. Direct gevaar is hier echter in het geheel niet aanwezig.

Dreischor

De dijk van deze polder voldoet ook vrijwel aan de gestelde eischen, uitgezonderd het gedeelte dat onmiddellijk aansluit bij de vorige polder. Het tekort in hoogte is hier slechts 30 cm over een lengte van 100 m, zoodat hier bij een storm omstreeks 2000 maximaal eenig water over de dijk kan komen.

Nieuwe of Jonge polder van Dreischor

Volgens het lengteprofiel hebben de dijken van deze polder eveneens voldoende hoogte om weerstand te bieden tegen stormen, die in de toekomst zullen optreden. Op enkele plaatsen is weliswaar een gering tekort te constateeren, maar maximaal is dit maar 30 cm. Ook in verband met de oppervlakte van het achterland, 57 ha., is dijksverbetering hier niet noodzakelijk.

Adriana Johanna en Jongepolder

Over het algemeen voldoen de dijken van deze polder niet geheel aan de gestelde eischen. De gemiddelde hoogte is ongeveer 35 cm lager dan die van de omringende polders. De b-lijn komt hier dan ook over de geheele lengte (825 m) boven het lengteprofiel uit. Direct gevaar is hier wel niet aanwezig, maar eenige dijksverhoging ware hier toch wel gewenscht.

Nieuwe Veer en Vier bannen van Duiveland

De dijken van deze polders geven geen aanleiding tot opmerkingen. Ze hebben voldoende hoogte.

Ooster en Sir Jansland (Noordzijde)

Hoewel de dijken van deze polder over de geheele lengte verhoogd zijn met een flinke keermuur, bleek toch de waakhogte hier in '43 op sommige plaatsen slechts 60 cm te zijn (tabel 20 no.37). Er wordt verwacht, dat in de toekomst een storm zal optreden, waarbij de waterstanden ongeveer 1,00 m boven die van '43 zullen liggen. Het verdient dus aanbeveling, op deze plaatsen (km28-29) de keerhoogte van de dijken met ongeveer 50 cm te verhoogen.

Bruinisse

De toestand van de dijken op dezen polder laat op vele plaatsen veel te wenschen over. Tijdens bovengenoemde storm werden bij de volgende plaatsen tekorten in waakhogten geconstateerd: tabel 20 nos. 38,39,41,43,44 en 45. Bij dijkpaal 98 en 99 (no.44, 45) kwam de veekrand zelfs op het binnenbeloop. Op deze plaats is het uitstellen van dijksverhoging zelfs onverantwoord.

Ooster en Sir Jansland (zuidzijde)

Hetzelfde kan worden gezegd van het dijksgedeelte van dit waterschap, dat aansluit bij de vorige polder.

Daar op dit gedeelte de golfoploop groeter is, bedraagt het tekort in waakhogte hier maximaal 100 cm (dijkpaal 38, km 40). Ook op de plaatsen bij dijkpaal 37, 36 en 35-23 (nos. 46, 47, 48 49 van de tabel 20) zal dijksverbetering moeten worden toegepast, daar de tekorten in waakhogte hier varieren van 90-35 cm. Vier bannen van Zuiveland (zuidzijde)

Het zou aanbeveling verdienen, indien de hooge betonmuur, welke hier voorkomt over een lengte van 1000 m (km 46,500-47,500) aangebracht zou worden over de geheele lengte van de polder. De b-lijn ligt hier nl. over de geheele lengte op een hoogte van ongeveer 5,80 m. Op het dijksgedeelte van km 45-45,600 komt in het geheel geen betonmuur voor, terwijl op het dijkvak 45,600-46,500 deze veel te laag is (zie bijlage 51).

Hierdoor is het duidelijk, dat bij de nummers 54, 56 en 57 van de tabel tekorten in waakhogten voorkomen. Daar deze dijk een groote en belangrijke polder beschermt, dient de voorgestelde dijksverbetering dan ook binnen korten tijd te worden aangebracht. Gouweveer en Zelke

De dijken van deze polders voldoen over het algemeen aan de gestelde eischen. Slechts de eerste 600 m van de dijk van de Gouweveerpolder maakt hierop een uitzondering (zie tabel 20 no. 60-61; km. 48,200-48,800). Hier bedraagt het tekort ongeveer 46 cm. Hoewel het gevaar hier dus niet groot is, dient hier toch eenige verbetering te worden aangebracht.

Waterschap Schouwen

In het algemeen kan worden gezegd, dat de toestand van de dijken in dit waterschap vrij bevredigend is. Wel voldoen de dijken op enkele plaatsen niet geheel aan de gestelde eischen, maar de tekorten beperken zich hier toch tot enkele tientallen centimeters. Hieronder wordt nu in details aangegeven, welke dijkvakken eenige verbetering behoeven, en welke aan de eischen voldoen.

District Zuidhoek

Zuider Nieuwlandpolder

Over de geheele lengte voldoende hoogte.

Galge en Zuidhoekpolder

Er is hier een achterliggende inlaagdijk aanwezig.

Haven van Zierikzee

Bij de Oosthavendijk is verbetering noodzakelijk; tekort 41 cm.

District Borrendamme

km 64 tot 65. Wegens het ontbreken van de keermuur komt op deze plaats een tekort in hoogte voor van 90 cm. Doortrekking van de keermuur ware hier wel gewenscht. Het gevaar van overstrooming van groote gedeelten wordt hier evenwel beperkt door een achterliggende binnendijk.

District Flaauwers

Over de geheele lengte voldoende hoogte behalve bij dpl

14-17.

District Koudekerke

De dijken van dit district voldoen over de geheele lengte aan de gestelde eischen.

Burgh en Westland

Ook in deze polder is geen dijksverbetering noodzakelijk. De hoogte van de dijken is hier ruim voldoende.

Volledigheidshalve zijn de tekorten in dijkshogte resp. waakhogte, voor de diverse polders en waterschappen genoemd in bovenstaand overzicht verzameld in tabel 20.

§ 12 ST. PHILIPSLAND

De dijksprofielen op de bijlagen 64 en 65 geven een algemeene indruk van de verdediging, het beloop en de hoogte van de dijken op bovengenoemd schiereiland. Deze acht profielen werden overgenomen uit het profielalbum van St. Philipsland. Het werd niet noodig geacht, om de overige 34 profielen, die zich eveneens in dit album bevinden ook over te nemen. De juiste plaats van deze acht profielen is op de bijlagen duidelijk aangegeven. Ten overvloede zijn deze plaatsen op bijlage 42 nog aangeduid met de letter D.

In tabel 1 op blz. 11 en 12 is een analyse gegeven van al de dijken op St. Philipsland. Op bijlage 73 is deze analyse in beeld gebracht. Het blijkt, dat de totale lengte der dijken slechts 18,260 km bedraagt. Het heeft ook niet veel zin om de analyse van deze kleine dijkslengte te vergelijken met die van geheel Zeeland, zocals dit bij de vorige steeds gebeurd is.

Onmiddellijk valt het op, dat alle dijken hier lager zijn dan 6 m, en dat op dit schiereiland nergens betonmuren zijn gebruikt, ter vergrooting van de keerhoogte der dijken. De gemiddelde dijkskruinhoogte komt hier dan ook overeen met de dijkskeerhoogte (beide 5,46 m + N.A.P.)

Ongeveer de helft der dijken bezit beschermend voorland, dat boven H.W. uitkomt. Het grootste gedeelte van dit voorland wordt gevormd door de slikken van Rumoirt en Heene. Relatief genomen is hier zelfs tweemaal zo veel voorland boven H.W. aanwezig dan in geheel Zeeland. De golfoploop wordt hierdoor aanzienlijk geremd. De dijksverdediging is dan ook op vele plaatsen niet boven S.V. opgevoerd. Slechts 2,5 km, dat is 14% van het totaal, bezit een verdediging tot boven S.V. Aan dezelfde oorzaak is het toe te schrijven, dat 8 km dijkslengte (is 44% van het totaal) geheel onverdedigd is.

Over een lengte van 11,5 km worden hier buitenbermen aangetroffen. Bijna 1/3 gedeelte hiervan (4 km) bevindt zich boven S.V. (dat is 22% van het totaal)

Zocals bij alle Zeeuwsche eenheden het geval is, komt ook hier niet veel bebouwing op of aan de dijk voor, en over slechts een procent van de totale dijkslengte (is 200 m) worden woningen aangetroffen.

In het algemeen zijn de dijken op dit schiereiland niet zoo zwaar van bouw. Dit blijkt uit de kruinbreedte en het beloop

Over 3/4 van de totale lengte komt een dijkskruin voor van minder dan 1,50 m (in geheel Zeeland over 43%). Het percentage dijken met een smalle kruin is vrij hoog. De gemiddelde breedte op S.V. bedraagt echter 14 m (in geheel Zeeland 12,5 m). Het blijkt dus, dat het beloop van deze dijken op dit eiland flauwer is. Bij de dijken met een breede kruin ($> 1,50$ m) is deze breedte gemiddeld 15 m (Zeeland 17,3 m). Het beloop van deze dijken is dus eenigszins steiler. Gemiddeld komt echter het beloop van alle dijken overeen met het gemiddelde in geheel Zeeland.

Over meer dan de helft van de totale dijkslengte worden wegen aangetroffen op de binnenberm der dijken (9,5 km). Slechts over 500 m loopt er een weg op de kruin van de dijk.

De hoogte van de dijken varieert van 5 tot 6 m. De gemiddelde hoogte bedraagt 5,46 m + N.A.P.

Zoals reeds is opgemerkt, komt deze hoogte overeen met de keerhoogte, daar betonmuren ontbreken. De vraag in hoeverre deze hoogte voldoende is, hangt ten nauwste samen met de waterstanden die hier optreden. Hieronder volgt daarom een tabel met de gemiddelde waterstanden langs de kust van St Philipsland. Bij de bepaling van deze standen is gebruik gemaakt van de bijlagen 76, 77 en 78.

Ter vergelijking met de gemiddelde standen voor geheel Zeeland, is aan deze opgave een kolom toegevoegd, waarin deze standen zijn opgenomen. Eveneens is het verschil van deze beide bepaald.

TABEL 21

Soort van standen	Gem St. Ph. lnd.	Gem. Zeeland	Vershil
Gewoon H.W.	1,36	1,67	-0,31
S.V.-grenspeil	3,17	3,23	-0,06
Stormstanden Apr. '43	3,66	3,72	-0,06
Hoogst voorgek.st.	3,95	4,16	-0,21
Hoogst te verw.st. 2000	4,65	4,65	

Bij de beoordeeling van deze waterstanden moet men wel bedenken, dat hierbij nog geen rekening gehouden is met de golfoploop. Gemiddeld bedraagt deze hier 96 cm. De hoogst te verwachten stand, die omstreeks 2000 zal optreden, zal een hoogte hebben van 5,61 m. De gemiddelde dijkshoogte is 5,46 m. Het is dus duidelijk, dat de dijken gemiddeld 15 cm moeten worden verhoogd, teneinde de hoogst te verwachten stormvloed te kunnen keeren. Dit blijkt ook uit de gemiddelde waakhoogte tijdens de storm van April 1943. Deze bedroeg 84 cm (zie tabel 6, blz. 23) De gemiddelde ruststand van de hoogst te verwachten storm ligt 99 cm boven die van April 1943. Hieruit volgt dus eveneens, dat de dijken van dit schiereiland gemiddeld 15 cm te laag zijn.

Uit tabel 7 van blz. 25 blijkt, dat over een totale dijkslengte van 12,1 km de waakhoogte tijdens bovenstaande storm geringer was dan 1 m. Daar zoals uit bovenstaande is gebleken, de te verwachten hoogste storm een gemiddelde stand zal veroorzaken, die 99 cm boven die van April '43 ligt, moet men dus verwachten, dat over deze afstand de dijkshoogte in de toekomst niet voldoende zal zijn. De tekorten in hoogte zullen variëren van 0-99 cm. In tabel 8 van blz. 26 is berekend, dat teneinde voldoende waakhoogte te verkrijgen over dit dijks-gedeelte de verticaal gemeten keeroppervlakte met 4724 m² moet worden vergroot.

Bovenstaande opmerkingen en gegevens over de dijkshoogte hebben uitsluitend betrekking op gemiddelde waarden. Men krijgt hierdoor eenigszins een indruk van het geheel. Het verdient echter aanbeveling, om in details aan te geven, welke dijkvakken dringend verbetering behoeven en welke voldoende hoogte bezitten. Daartoe wordt hieronder een overzicht gegeven van de hoogte der vloedmerken tijdens de storm van April 1943. Aan de hand van deze tabel en van bijlage 63, waarop het geschematiseerde lengteprofiel voorkomt, wordt nu voor iedere polder nagegaan waar de dijken voldoende hoogte bezitten en waar verbeteringen moeten worden aangebracht.

TABEL 22 VLOEDMERKWAARNEMINGEN ST. PHILIPSLAND

Polder/Waterschap	km	Plaats	Golfop- loop vert. ben. dijk- kruin of bevenkant betonmuur	Vloed- merk NAP	Te- ker- ven- ten in waak- hoog- te in cm -	Rang Nos.
Prins Hendrikpolder (Zuidzijde) Slaakdam (Zeeuwsch gedeelte)	Volle lengte van km-1,535		-0,300	1,80		1
Honriettepolder	Volle lengte van km-0,300		0,--	1,00		2
Oude van St. Philipsl.	km 0-4,625	Bij dpl	0-2	1,00	4,21	3
			3-4	1,40	3,78	4
			4-5	0,40	4,62	52
			6-22	0,60-0,90		32-2
			23-24	0,40	4,96	52
			25	op de kruin	5,26	92
			26-28	0,40-0,50	4,81	52-42
			29	op de kr.	5,26	92
			30-31	0,40-0,80		60-20
			32-33	0,80-0,30		20-70
			34	0,50-0,80		50-20
			46	1,50	4,11	
Rumcirt:						
Abraham Wisse	)4,625-5,670	Volle lengte		1,40-2,00		15
Anna Jacoba (Zuid)	)5,670-5,940	Volle lengte		1,30	4,16	16
Willem	)5,940-7,890	Bij dpl	3-28	0,70-1,50		30-0
Anna Jacoba (Noord)	)7,890-13,090		29-37	0,90-1,30		10-0
			38-41	0,50-0,70	4,96	50-30
			42-43	0,20-0,40	5,26	80-60
			44-50	op de kr.	5,71	100
			51	0,20	5,36	80
			52-80	0,40-1,00		60-0
Kramers (Noord)	)13,090-14,480		81-84	0,50-0,80	4,91	50-20
			85	0,20	5,36	80
			86	op de kr.	5,56	100
			87-89	0,50-0,80	4,91	50-20
			90	op de kr.	5,56	100
			91-92	0,30-0,40	5,21	70-60
			93	1,50	4,16	
Prins Hendrik N.z. (Zeeuwsch gedeelte)	14,480-16,825		1-15	1,00	5,66	31
			16-20	1,00-1,50		32
			21-25	0,90	4,41	33
			26-eind	0,90-1,50		34

Zocals reeds op blz. 19 is uiteengezet, geeft de b-lijn op bijlage 63 weer de maximum ruststand van de hoogst te verwachten storm, vermoederd met de golfoploop van April '43. Voor de verdere omschrijving van de betekenis van deze lijn moge worden verwezen naar blz. 19 en 20.

Bij de bespreking van iedere polder afzonderlijk, wordt begonnen met de Prins Hendrikpolder Z.

Prins Hendrikpolder

De dijk van deze polder bezit volgens de tabel met vloedmerken over de volle lengte een waakhogte van 1,80 m (tabel 22 no.1). Deze waakhogte is ruim voldoende te achten. De b-lijn op de bijlage 63 komt dan ook nergens boven het lengteprofiel uit.

Henriettepolder

Het blijkt dat de dijk van dezen polder ook ruimschoots aan de eischen voldoet en in het geheel geen verbetering behoeft. Zie tabel en bijlage 63.

Oude polder

De toestand van de dijken van dezen polder is lang zoo gunstig niet. Uit de tabel 22 blijkt, dat het vloedmerk in '43 op enkele plaatsen op de kruin kwam (nos. 8 en 10). Op andere plaatsen was de waakhogte ook maar gering. Bij de nos. 5, 7, 9 en 11 bedroeg deze slechts 40 cm. Indien men bedenkt, dat volgens bijlage 78 de stormvloedstanden inde toekomst hier ongeveer 92 cm hoger zullen oploopen, dan ziet men dat de tekorten in waakhogte hier variëren van 0-92 cm. Op alle plaatsen, waar in 1943 de waakhogte geringer was dan 92 cm, dienen dan ook voorzieningen te worden getroffen. Dit is wel bijzonder urgent bij die plaatsen waar geen waakhogte aanwezig was. Bij den eventueele doorbraak is het niet uitgesloten, dat meer dan 1/3 gedeelte van dit schiereiland wordt overstroomd. Het is daarom, dat dijksverbetering vooral bij dezen polder dringend wordt aanbevolen.

Abraham Wisse en Anna Jacoba (Zuid)

De dijken van deze polders zijn voldoende hoog te achten en behoeven geen verbetering (zie tabel 22 en bijlage 63)

Willem

Volgens de tabel 22 met vloedmerken komen hier op enkele plaatsen tekorten in hoogte voor. Deze bedragen slechts enkele tientallen centimeters. Op bijlage 63 ziet men, dat op de plaats van de haven van St Philipsland (km 7,5-8,-) het tekort in waakhogte iets meer bedraagt (ongeveer 60 cm). Bij eventueele plannen tot verbetering van de Zeeuwsche dijken dient hier toch op te worden gelet.

Anna Jacoba (Noord)

Over het algemeen is de dijkshogte in dezen polder ook niet bevredigend. Op verscheidene plaatsen was de waakhogte te gering, (nos. 19, 20, 22 en 23) terwijl een plaats (no. 21) in het geheel geen waakhogte meer bezat. Ook in dezen polder is dijksverbetering op haar plaats.

Kramers (Noord)

De toestand van de dijken van dezen polder is niet veel beter. Het vloedmerk ligt hier op twee plaatsen op de kruin (no. 26 en 28). Practisch is over de geheele lengte van dezen polder de dijk te laag (bijl. 63). De maximum tekorten bedragen 100 cm. Ook deze polderdijk vereischt dringend voorziening.

Het gebied dat door deze dijk beschermd wordt, is 939 ha. groot, indien tenminste de binnendijken bij een eventueele catastrophe het water kunnen keeren. Deze oppervlakte komt overeen met de helft van de geheele oppervlakte van dit schiereiland.

Prins Hendrikpolder (Noord)

De dijken van dezen polder geven geen aanleiding tot opmerkingen. Over de geheele lengte is de hoogte ruim voldoende.

Voor de tekorten in waakhogte gencemd in bovenstaand overzicht moge voor de diverse polders en waterschappen nog worden verwezen naar tabel 22 waarin deze verzameld zijn.

BIJLAGE LIJST

No. der bijlage	Formaat met reg.no.	Titel
1	4723 A3	Frequentie karakteristieken
2	4713 C3	Overzicht van de Zeeuwsche hoofdwaterkeeringen
3	3915 A3	Situatie Zeeuwsch Vlaanderen
4	3916 A1	Gem. Dijkskruinhoogte p.km. (Zeeuwsch Vlaanderen W.)
5	3917 A1	Gem. Dijkskruinhoogte p.km. (Zeeuwsch Vlaanderen O.)
6	3918 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (1)
7	3919 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (2)
8	3920 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (3)
9	3921 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (4)
10	3922 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (5)
11	3923 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (6)
12	3924 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (7)
13	3925 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (8)
14	3926 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (9)
15	3927 A1	Dwarsprofielen Zeeuwsch Vlaanderen (10)
16	3899 A2	Situatie Zuid Beveland
17	3900 A1	Gem. Dijkskruinhoogte p.km. Zd. Beveld. langs OosterS.
18	3901 A1	Gem. Dijkskruinhoogte p.km. Zd. Beveld. langs WestersS.
19	3902 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (1)
20	3903 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (2)
21	3904 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (3)
22	3905 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (4)
23	3906 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (5)
24	3907 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (6)
25	3908 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (7)
26	3909 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (8)
27	3910 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (9)
28	3911 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (10)
29	3912 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (11)
30	3913 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (12)
31	3914 A1	Dwarsprofielen Zuid Beveland (13)
32	3894 A1	Situatie Walcheren
33	3895 A1	Gem. Dijkskruinhoogte per km. Walcheren
34	3896 A1	Dwarsprofielen Walcheren (1)
35	3897 A1	Dwarsprofielen Walcheren (2)
36	3898 A1	Dwarsprofielen Walcheren (3)
37	3889 A1	Situatie Noord Beveland
38	3890 A1	Gem. Dijkskruinhoogte per km. Noord Beveland
39	3891 A1	Dwarsprofielen Noord Beveland (1)
40	3892 A1	Dwarsprofielen Noord Beveland (2)
41	3893 A1	Dwarsprofielen Noord Beveland (3)

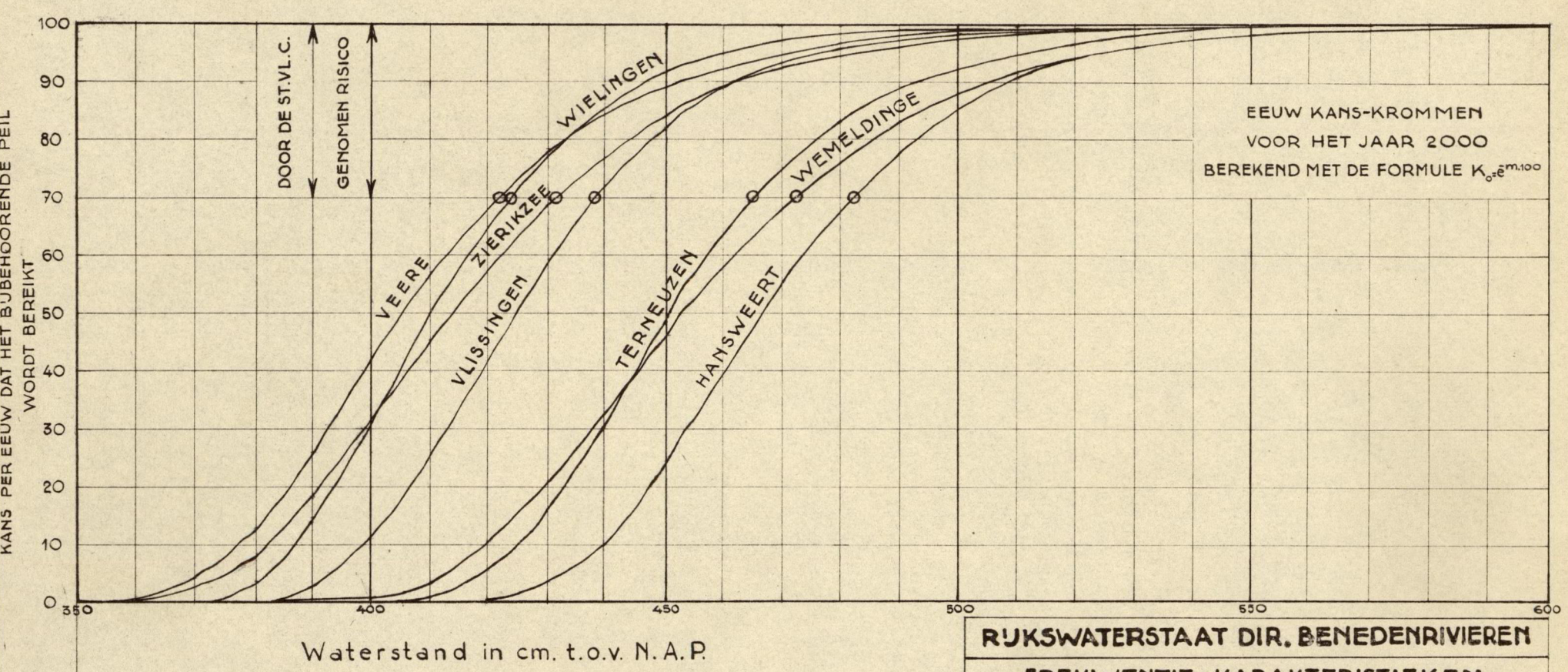
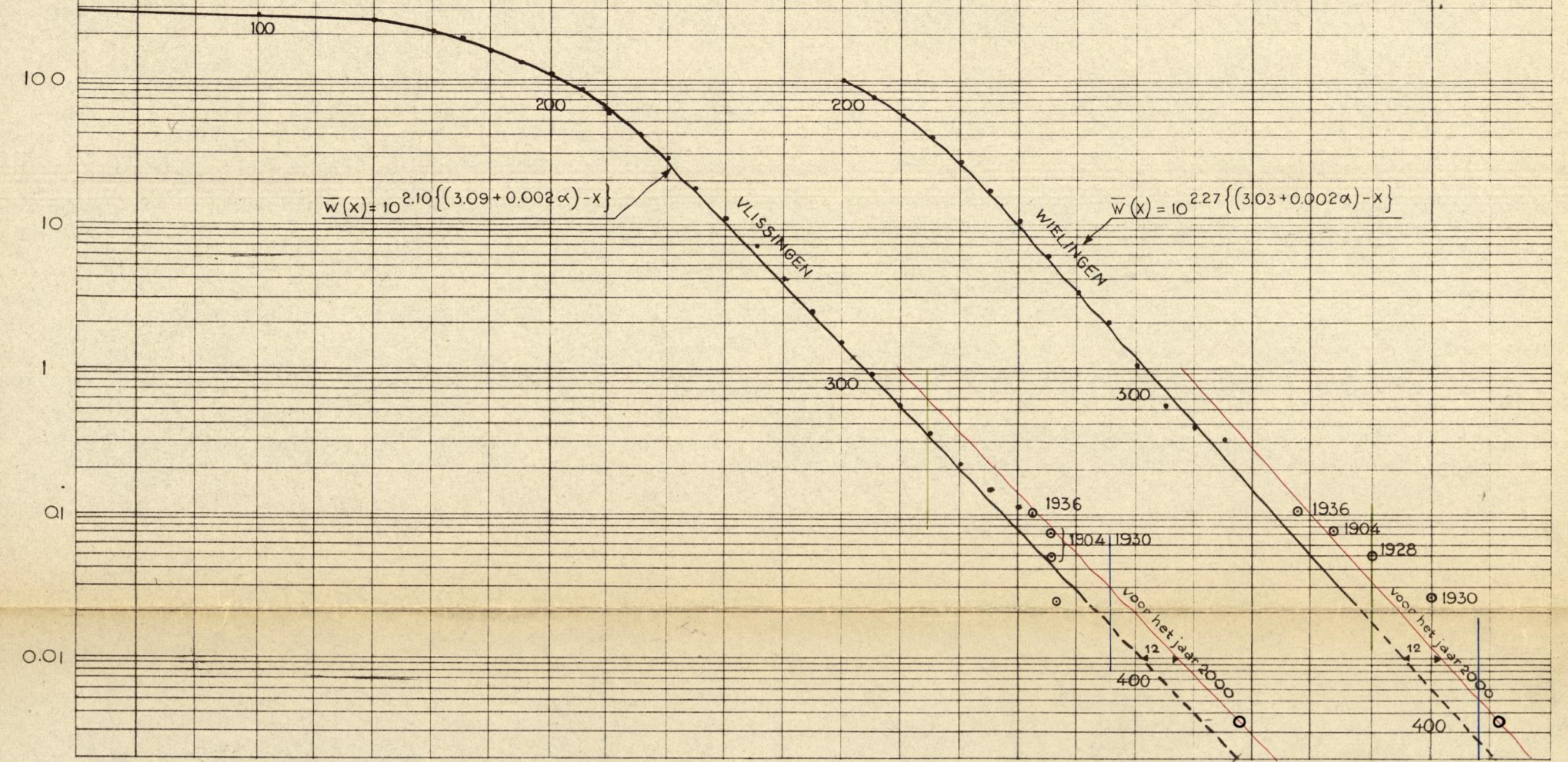
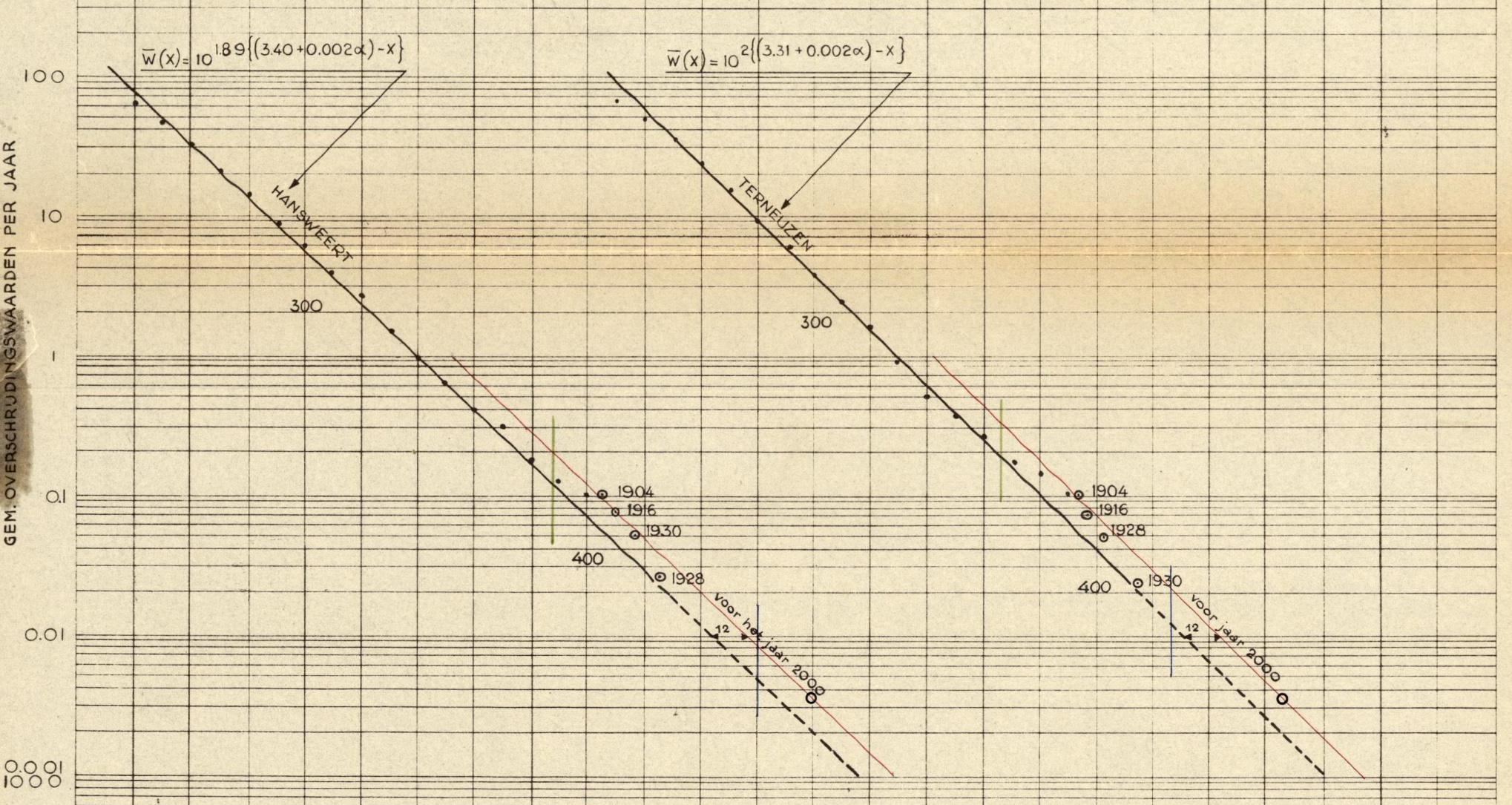
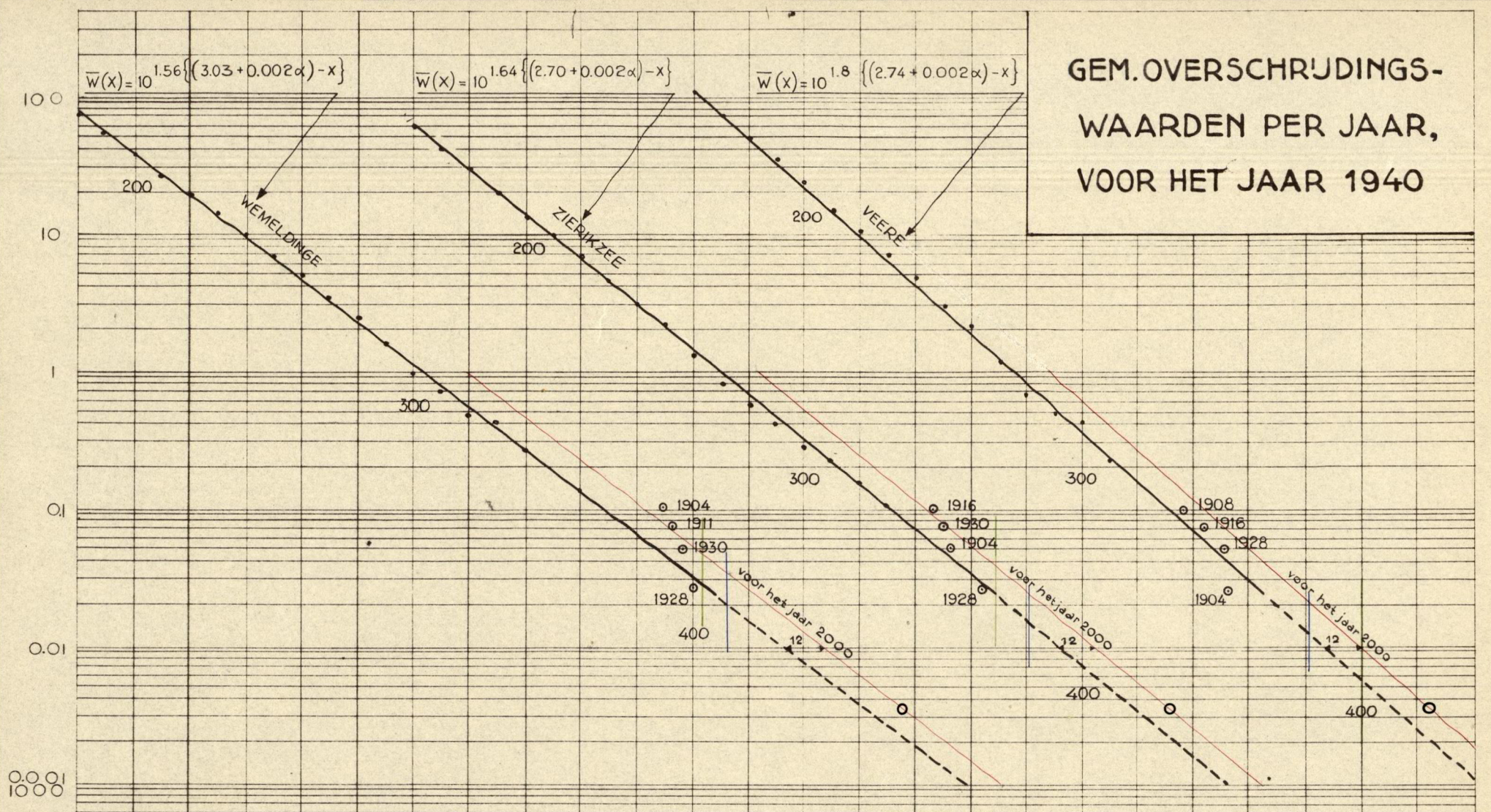
84
BIJLAGE LIJST

No. der bijlage	Formaat met reg. no.	Titel
42	3878 A 1	Situatie Tholen en St. Philipsland
43	3879 A 1	Gen. Dijkskruinhoogte per km. Tholen
44	3881 A 1	Dwarsprofielen Tholen (1)
45	3882 A 1	Dwarsprofielen Tholen (2)
46	3883 A 1	Dwarsprofielen Tholen (3)
47	3884 A 1	Dwarsprofielen Tholen (4)
48	3885 A 1	Dwarsprofielen Tholen (5)
49	3886 A 1	Dwarsprofielen Tholen (6)
50	3866 A 1	Situatie Schouwen Duiveland
51	3867 A 1	Gen. Dijkskruinhoogte per km. Schouwen Duiveland (1)
52	3868 A 1	Gen. Dijkskruinhoogte per km. Schouwen Duiveland (2)
53	3869 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (1)
54	3870 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (2)
55	3871 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (3)
56	3872 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (4)
57	3873 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (5)
58	3874 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (6)
59	3875 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (7)
60	3876 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (8)
61	3877 A 1	Dwarsprofielen Schouwen Duiveland (9)
62		Zie voor situatie St. Philipsland bijlage 42
63	3880 A 1	Gen. Dijkskruinhoogte per km. St. Philipsland
64	3887 A 1	Dwarsprofielen St. Philipsland (1)
65	3888 A 1	Dwarsprofielen St. Philipsland (2)
66	4006 A 1	Globale analyse Zeeuwsche dijken
67	4007 A 1	Globale analyse Zeeuwsch Vlaamsche dijken
68	4008 A 1	Globale analyse Zuid Bevelandsche dijken
69	4009 A 1	Globale analyse Walchersche dijken
70	4010 A 1	Globale analyse Noord Bevelandsche dijken
71	4011 A 1	Globale analyse Tholensche dijken
72	4012 A 1	Globale analyse Schouwen Duiveland'sche dijken
73	4013 A 1	Globale analyse St. Philipsland'sche dijken.
74	4015 A 2	Onderlinge vergelijking Zeeuwsche dijken
75	4014 A 1	Zeeland Globaal gemiddelde dijksprofielen
76	4036 A 2	Zeeland Schaal 1 : 200.000 waarop: a berekend grenspeil voor stormvloed in cm. b geschat grenspeil voor stormvloed in cm. c H.W. volgens profielalbums d H.W. volgens 10 jarig overzicht 1921-1930 e Marge H.W. grenspeil

BIJLAGE LIJST

No. der bijlage	Formaat met reg. no.	Titel
77	4037 A 2	Zeeland Schaal 1 : 200.000 waarop: a Hoogst te verwachten stand in 1940 volgens freq.krommen. b Hoogst te verwachten stand in 1940 volgens schatting. c Hoogst voorgekomen stand volgens waarneming. d Hoogst voorgekomen stand volgens schatting.
78	4038 A 2	Zeeland Schaal 1 : 200.000 waarop: a Waargenomen of gegiste peilschaalstanden betreffende de storm van 7/8 April 1943. b Geschatte standen voor deze storm c Hoogst te verwachten stand in 2000 volgens freq.krommen. d Hoogst te verwachten stand in 2000 volgens schatting.
79	4064 A 1	Verland tusschen gem.golfoploop en dijkprofiel.

**GEM. OVERSCHRJDINGS-
WAARDEN PER JAAR,
VOOR HET JAAR 1940**

EEUW KANS-KROMMEN
VOOR HET JAAR 2000
BEREKEND MET DE FORMULE $K_{0.01} e^{m \cdot 100}$

RUKSWATERSTAAT DIR. BENEDENRIVIEREN

FREKWENTIE KARAKTERISTIEKEN

FREKWENTIE KARAKTERISTIEKEN
EN EEUW KANS-KROMMEN
VOOR HET JAAR 2000
BEHOORENDE BIJ HET RAPPORT:
"OVERZICHT VAN DE ZEEUWSCHE WATERKEERINGEN"

GET.	D.D. 14-6-46 N.P.S.	GEZ.	D.D. 14-6-46	GEW.	D.D.
CALQ.	D.D.	ACC.	D.D.		
GECONTR.	D.D.	BLAD N ^o IN	BLADEN	4723	A 3

BULAGE

4723